

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZIŅOTĀJS

ISSN 0227 - 2423

1998. GADA NOVEMBRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

50. GADA GĀJUMS

NR. 11. (596.)

SAULES MŪŽU!

Šogad 18. novembrī atzīmēsim Latvijas Republikas proklamācijas 80. gada dienu. Tajā klausīsimies runas, priekšnesumus, skatīsimies izstādes un paši apliecināsim savu piederību valstij un tautai, kas vēstures tecējumā tomēr arvien izturējusi, paveikusi daudz, kas var lepoties ar bagātu kultūras pūru. Tā būs svinīga un nozīmīga diena! Vēlēsim savai tautai un mūsu Latvijai saules mūžu!

Nu, būs cilvēki, kas teiks, ka ar to jau pietiek. Optimisti vēlēties teikt vēl vairāk. Tie šodienas apstākļos saskatīs daudz jaunu iespēju, spožas izredzes Latvijas nākotnei un kals savus plānus tautas dzīves kopšanai, kultūras vērtību radišanai, vēstures rata labvēlīgam pagriezienam. Domās par Latvijas ieiešanu Eiropā. Raudzīs, lai Latvija diži spidētu pasaules tautu saimē. Un kas to gan viņiem varētu liegt? Darba darītājiem, ideju nesējiem pieder nākotne. Reizē viņi ir par to atbildīgi. Un ne mazāk arī tie, kas stāv malā.

Pesimisti, ļaudis, kas ik situācijā saredz kaut ko nepieņemamu, pat jaunu, to, droši vien apstridēs, minēs tūkstošiem fakti, kas ved uz purvu, un pat aizies tik tālu, ka teiks, ka tādas istas, patiesas Latvijas šobrīd vēl nav, kaut gan valsts ir uzņemta Apvienotajā Nācijās, darbojās dažādās pasaules iestādēs, kaut tai ir vēstnieki un vēstniecības dažādās zemēs. Kas tā par Latviju, kur pie teikšanas ir apspiestības laika likumdevēji un cilvēki, kas skolojušies un strādājuši terrora sistēmā? Cikstišanās starp optimistiem un pesimistiem turpināsies. Par to nav ne mazāko šaubu, jo tas jau nu tā ir ierakstīts cilvēku dzīvju attiecības. To redzam ik ģimenē, ik sabiedriskā organizācijā, ik rūpniecā, ik tirdznieciskā pasākumā. Par to rakstām presē, skatāmies modernajos elektroniskos aparātos, sastopamies ik uz soļa mūsu sadzīvē. Un tā tas ir visur pasaulē, ne jau tikai Latvijā.

Latvijai ir jābūt svētai, cēlai un skaistai. Mums tai jākalpo, jāatdodas - to dzirdam no daudzu mutēm, to lasām rakstos. Tēvzemei un brīvībai! - mums jādzīvo, bet kad nu nonākam pie darbiem un to apliecināšanas, tad katram sava māka, savi ieskatī. Tikko ievēlētā 7. Saeima nevar vēl arvien vienoties par jauno valdības galvu un par tās iespējamo valdību. Notiek sarunas, notiek tirgošanās, jo katrai partijai un katram deputātam šķiet, ka viņu taisnība ir tā istākā, tā derīgākā, tā nozīmīgākā. Pat tik nozīmīgs sauklis, kā tikko pieminētais, vēl nerada vienotību, neveido vienību, jo savā pamatā mēs, vispirms, esam cilvēki, tikai pēc tam latvieši un Latvijas patrioti.

Šobrīd to it sevišķi izjūtam Latvijā un arī ārzemēs, Mums, visiem latviešiem (lielam vairumam), personīgās dzīves un panākumi stāv pirmajā vietā. Tas ir cilvēciģi. Un tā tas jau nu ir arī pārējās valstīs, kādas tās arī virs zemes lodes nebūtu. Celt kaut ko cēlāku, dižāku prasa vairāk. Šis vairāk bija tiem, kas izveidoja Latvijas valsti. Tas bija tiem, kas apspiestības gados valsts ideju nesa savās sirdīs. Tas bija barikāžu cilvēkiem, un ar to uz lūpām viņsaulē aizgāja lielā mocekļu saime, kuŗai esam parādā par to, ko tie atdeva vienkāršā sadzīves ciņā par demokrātisku valsti un savu tautu.

Dievs Latviju tomēr ir izredzējis. Tā ir un būs, kamēr būsīm mēs, kamēr spēsim veidot tādu kultūru, tādu valstisku dzīvi, kas būs pārāka par to, ko piedāvā apkārtējās valstis un pasaule. Savējo - ar latviskām iezīmēm, ar latviskiem centieniem, ar pašapziņu, ka latvietis ir labs cilvēks, kam rūp savas tautas un valsts nākotne. Ne tikai labesība, bet arī tiesiskums dos mums iespēju pastāvēt. Tiesi-

bu jautājums mūs ir dažādi skāris, bet tas nenozīmē, ka no tā varam izmukt. Un būtu labi, ja mēs to apzinātos un izprastu dziļāk, kā līdz šim esam to darijuši. Tas liecinātu, ka esam savas valsts cienīgi.

Astoņdesmitajā Latvijas proklamēšanas dienā sadosimies rokās, sveicināsim viens otru iecietībā un ar patiesu cieņu, no sirds pateikdami par to iespēju, ko jaunais laiks mums dod - strādāt savas neatkarīgās Latvijas labad. Katram ar savu veiksmi, savām idejām, visiem kopā lūdzot:

Dievs, svēti Latviju!

☘ ☘ ☘ ☘

JAUNAS SEJAS SEPTĪTAJĀ SAEIMĀ

Pirms 3. oktobra vēlēšanām Doma laukumā, Rīgā, notika pulcēšanās, kuŗu jaundibinātā Tautas partija pieteica kā Tautas sapulci. Rudens krāsu paletē dominēja oranžie baloniņi, no runātāju teiktā atmiņa palikusi Andra Šķēles doma, ka jau svētdien, 4. oktobrī, mēs pamodīsimies ne vairs tajā Latvijā, kāda tā bijusi līdz šim.

Principā tā arī noticis, varbūt gan ne gluži pēc A. Šķēles iecerētā scenārija.

Vecais kareivis un plātīgais Vilis.

Latvijas ceļa panākums, iegūstot 7. Saeimā 21 mandātu, ir viens no aizvadīto vēlēšanu prāvākajiem pārsteigumiem. Ne kompromāti par aizdomīgajām summām partijas priekšsēža Andreja Panteķejeva kredītkartē, ne vairāki pārbēdzēji uz citām partijām (Jānis Lagzdiņš, Dzintars Abiķis, Ģirts Kristovskis), ne ārlietu ministra Valda Birkaņa zemā popularitāte tepat, Latvijā, nenobīdīja malā *vecu kareivi*, kā, savulaik, ceļniekus, vēl premjērs būdams, nodēvēja Andris Šķēle. Jau vēlēšanu naktī šīs partijas līderi kameru priekšā pozēja kā uzvarētāji. Vispirms un pašā priekšplānā Vilis Krištopāns - pa visām uzvalka vilēm lauzās ārā viņa tūlītējās pretenzijas uz Ministru prezidenta krēslu.

Latvijas ceļš ir valdošās koalīcijas partija kopš 5. Saeimas laikiem. Kompromiss, kāds 1993. gadā vēl sniegotajos Mellužos tika panākts, dažkārt mūsu pusē saukts arī par Gorbunova-Meirovica paktu. Izlīgums starp bijušās kompartijas bijušo ideologu un kādreizējo latviešu trimdas jumta organizācijas (PBLA) vadītāju, protams, bija psiholoģiski un politiski nozīmīgs solis tā brīža situācijā. Tagad Saeimā iekļuvušo *ceļnieku* sarakstā vairs nav neviena tautieša no Rietumiem. Tiesa, kandidēja vairāki, arī Inese Birzniece un Pēteris Elferts, kuŗi Latvijā iesakņojušies kopš trešās atmodas sākumiem. No *Latvijas ceļa* šovasar aizgājis Gunārs Meirovics. Taču šī partija savās rindās ieguvusi tādu politisku smagsvaru kā bijušo premjērmīnīstru Ivaru Godmani un tās tēla veidošanā daudz paveikusi jaunā, sievišķīgi atraktīvā Kristiāna Libāne, kuŗa jau 6. Saeimas laikā izvirzījās par frakcijas vadītāju.

Nenoliedzams ir šīs partijas vadošās plejādes (Anatolijs Gorbunovs, Indulis Bērziņš, Panteļejevs, Krištopāns un citi) profesionālisms, eiropiskā pieredze, viņu politiskās vārdošanas māka. Latvijas presē nereti par Lielo Vili dēvētais Krištopāns daudzus vēlētājus aizkaitinājis ar plātību un savu kādreizējo izteiku par šo "muļķu zemi". Viņš - satiksmes ministrs Šķēles un Krasta vadītajos kabinetos - ar savu nesavalību un pēcvēlēšanu eitoriju it kā aizsedza pats par sevi rakstītos vārdus: "Visa mana dzimta - vecā māte un vectēvi, māte un tēvs - tika izvesti uz Sibīriju 1949. gada 25. marta naktī, pats esmu dzimis Krievijā, Omskas apgabalā. Tomēr apzinos, ka mums nav citas iespējas kā savstarpējas cicņas, savstarpējas izpratnes ceļš."

Tā Vilis Krištopāns ar uzrunu *Sveicināti Jūsmājās!* rakstīja vēstulēs, kādas pirms 3. oktobra saņēma potenciālie balsotāji, arī vientuļi pensionāri un jaunas ģimenes.

Viena no 7. Saeimas jaunajām realitātēm ir izteiktas *vecā kareivja* satelitpartijas izveide un parādišanās Jēkaba ielas Augstajā namā. Tā ir Jaunā partija, vēlēšanu laikā dēvēta arī par Paula jeb *trollu partiju*. Lai kādas būtu variācijas jaunās valdības izveidei, visos gadījumos šī nelielā frakcija (8 deputātu vietas Saeimā) figurējusi kā *Latvijas ceļa* tuvākais sabiedrotais un partneris. Saspēle, kas saskatāma pat ar neprofesionālu aci.

Daudzi latvieši balsoja par Jauno partiju tāpēc vien, ka tās priekšgalā ieraudzīja savu mīloto komponistu Raimontu Paulu, atcerējās viņa rīkotos Ziņģu festivālus. Bet ar vien jau nepietiek, lai kaut ko nopietni aizstāvētu politikā. Viņa tuvākais līdzgaitnieks Ainārs Šlesers Latvijā vairāk pazīstams kā veiksmīgs tirgotājs, kā universālveikala *Centrs* prezidents un norvēģu firmas *Varner Hakon* naudas turētājs Baltijā.

Vēl samērā nesen kā Pauls, tā Šlesers atgaidājās no piedāvājumiem darboties politikā, bet tagad šajā komandā, tiesa gan, ārpus parlamenta aktivitātēs, redzam arī bijušo vēstnieku Krievijā Jāni Peteru un viņa dēlu, prestižā Maskavas Starptautisko attiecību institūta absolventu Krišjāni. Kas slēpjas aiz partijas programmā deklarētās tezes "vienlīdz aktīva politika austrumu un rietumu virzienā", pagaidām grūti spriest. Taču jaunas sejas Saeimā klāt ir nākušas - uzņēmēji Imants Stirāns un A. Šlesers, līdzinējie Rīgas domnieki Romāns Mežeckis un A. Šlesers, bijusi Valsts prezidenta padomniece (tāds tituls vairākus gadus bijis arī R. Paulam) Silvija Dreimane un vizuāli pievilcīgā uzņēmēja Ingrida Ūdre. *Trolli* atcilpojuši, *trajfi* tikai sāksies.

Opozīcija bez Tālavas taurētājiem

Bija acīmredzams, ka viens no 6. Saeimas mazspējas iemesliem ir tās sastāva relatīvi zemais profesionālais līmenis un kaut cik vērā ņemamas opozīcijas trūkums. Tautas kustība *Latvijai* jeb *Zigersita* partija trīs gadu laikā zaudēja krietnu daļu no sākotnējā potenciāla, arī palicēji Kārlis Čerāns, Odisejs Kostanda, Jānis Mauliņš ar savām tautiski kritiskajām runām nespēja iedragāt valdošā bloka gluži meistarīgi (un reizēm - tikpat demagoģiski!) veidotos aizsargvaļņus. No lidztiesibnieku rindām neatkarīgajos deputātos pārgājušais Modris Lujāns, lielākoties, netika tālāk par kreisā populisma mitotāja frazēm. Vēl komiskāku iespaidu radīja mūžīgā protestētāja Gundara Valdmaņa uznācieni tribīnē, viņa pastāvīgā rīvēšanās ar Saeimas priekšsēdi Alfrēdu Čepāni. *Īsbiksis* parlamentā, turklāt sēžu laikā bieži vien snauduļojošs, arī debašu reizēs nebija grūti atsēdināms, pa ja viņa iebildes izrādījās pamatotas. *Tālavas taurētāji*, kā valdmanieši sevi vēlāk pārdēvēja, Saeimas vēsturē paliks kā noputas vērti gaisa tricīnātāji un ampelmaņi.

Tagad Augstajā namā pavisam cita partiju un frakciju konstelācija. Pirmo reizi kopš 4. Saeimas vēlēšanām tālajā 1931. gadā tajā kā politisks spēks atgriezušies sociāldemokrāti. Latvijas Sociāldemokrātu apvienība jeb Bojāra un Ādamsona ne vienmēr sinchronais tandēms saņēmis 14 mandātus, kas to izvirza piektajā vietā tūlīt aiz Tautas saskaņas, proti, jurkāniešu un rubikiešu bloka. Tieši šis saraksts saņēma krietnu daļu, tā dēvēto, protesta balsu, jo daudziem imponē profesora Juŗa Bojāra kaujnieciskums pret valdošo politisko eliti un valsts izlaupītājiem, bijušā padomijas robežsapsardzes virsnieka Jāņa Ādamsona haiziviskā spurainība pašmāju diķi. A. Šķēles jau agrāk paus-

tā arogance pret šo partiju, nicīgi dēvējot tos par *sociķiem*, jau *apriori* nozīmēja nepārkāpjamu plaisu starp viņa vadīto Tautas partiju un Sociāldemokrātu apvienību.

Katrā ziņā, šajā kreisajā partijā ir prāvs intelektuālais potenciāls un politiskais dinamisms - vienalga - opozīcijas vai pozīcijas pusē. Saeimā no šī saraksta iekļuvuši arī veseli trīs elektronisko saziņas līdzekļu profesionāļi - Latvijas Radio redaktors Riŗards Labanovskis, Latvijas televīzijas redaktore, retrostilā ieturētā *Vecā ratiņa* veidotāja Viola Lazo un viens no mūsu televīzijas bosiem Jānis Leja, kuŗa berluskoniskais vēriens pēdējos gados nesaraunami saistīts ar trim burtiem - LNT, Saeimā pa sociāldemokrātu mīto taku iekļūvis arī Godmaņa valdības ministrs, viens no Tautas frontes ekonomiskās platformas autoriem akadēmiķis Arnis Kalniņš un ievērojamais Latgales kultūras darbinieks Osvalds Zvejsalnieks.

Klasiska kreisās opozīcijas frakcija 7. Saeimā būs Tautas saskaņas partija (TSP) - uz tās 16 mandātiem kā koalīcijas partneri nepretendē neviena no pārējām 5 partijām. Salīpināta kā 4 atsevišķu politisko spēku priekšvēlēšanu apvienība (TSP kopā ar kustību *Lidztiesība* Sociālistisko partiju un Krievu partiju) tā spēja apsteigt arī sociāldemokrātus un savā kontā ierakstīt ipašus nopelnus sakaŗu uzturēšanā ar Krievijas Valsts domi. Atkal vērts mazliet pakavēties pie dažām personālijām. Galvenā ideologa vieta šajā flangā atvēlēta *saskaņietim* Borisam Cilēvičam, kuŗa komentārus par politiskām kolizijām valstī regulāri publicē vairākas Latvijā krievu valodā iznākošas avīzes. Cilēvičs ir lieliski informēts par nacionāliem un internacionāliem strāvājumiem ārpus parlamentārajā politiskajā un politizētajā vidē, diemžēl, viņš nereti arī pats apzināti piebalso histērijas cēlējiem. Tieši šajā frakcijā turpmāk darbosies šis Saeimas pats jaunākais deputāts - 25 gadus vecais Aviācijas universitātes students Andrejs Klementjevs. Ar citu jauno parlamentārieti, Baltijas Krievu institūta studentu un topošo juristu Juri Sokolovski mazliet iznāca iepazīties šīs vasaras brauciena laikā uz Budapeštu. Simpātisks jauns cilvēks, kuŗš apgalvo: "man ir draugi kā krievu, tā latviešu vidū". Tiesa, no tribīnes runājot, arī viņa leksikā dominē *lidztiesibniekiem* iemīļotas frazes par *piespiedu asimilāciju*, par 660 tūkstošiem nepilsoņu kā iedomātiem grēkāžiem, kuŗiem nākoties atbildēt par ekonomiskajām grūtībām Latvijā.

Tā vairs nav gluži tā pati Sergeja Dimāņa un Tatjanas Ūdanokas tipa *Lidztiesība*, kuŗai kopš 1990. gada marta Augstākās Padomes vēlēšanām bijis uzpiests vecvecais interfrontiskais zīmogs. Taisnība, ka arī šīs frakcijas deputātu kā tautas kalpu un grūtdieņu aizstāvju reputācija ir visai caurspīdīga: gan M. Lujāns, gan Jānis Jurkāns, gan Jānis Urbanovičs nobalsoja par ipaša deputāta izstāšanās pabalsta un 75% pensijas piešķiršanu bijušajiem parlamentāriešiem, kas kā 6. Saeimas atvadu žests izraisījis dibinātu tautas sašutuma vilni.

Tomēr paliek jautājums, cik lielā mērā varēs uzticēties šai frakcijai kā neatkarīgas Latvijas interešu paudējam, ja tās aizkulišu galvenais koordinators arī turpmāk būs vēl nesenais cieturinieks Alfrēds Rubiks ar savu nemainīgo sociālistisko pārliecību. "Patiesībā mēs sevi uzskatām par sociāldemokrātiem, bet nevis sociālkomunistiem, kā mūs Latvijā mēģina iztēlot," presē apgalvo TSP līderis, bijušais ārlietu ministrs J. Jurkāns. Laiks rādis, kuŗš ko iztēlojis, kuŗš maldinoši mierinājis.

Kopumā 7. Saeimas sastāvs ļauj cerēt uz krietni konstruktīvāku, lietišķi saspriegtāku gaisotni Jēkabiēlas Augstajā namā, kā iepriekšējos 3 gadus. Dāmu pārstāv-

niecība tajā (17 mandāti iepretim līdzšinējiem 10) vēl nav Skandināvijas standarts, bet vismaz ceļš uz to. Tautas partija ar vislielāko pārbēdzēju skaitu - 8 jeb vidūvēji katrs trešais deputāts - tomēr neieguva kāroto kontrolpaketi (kopā, teiksim, ar TB/LNNK), kas apsveicami kā no Šķēles autoritārisma pievaldišanas viedokļa, tā no elementāra parlamentārās demokrātijas viedokļa. Šoreiz tikai 2 no Rietumos dzīvojušajiem latviešiem - Vaira Paeģle (Tautas partija) un Juris Sinka (TB/LNNK) - iekļuvuši Saeimā, kas ir gandrīz piekārtīgs kritums salīdzinājumā ar stāvokli 5. Saeimā pirms vairāk nekā 5 gadiem. Ne labi, ne slikti, bet tāda ir realitāte. Tāpat kā latviešu skaita samazinājums no 92 deputātu vietām līdz 84. □

1998. g. oktobri

**Voldemārs Hermanis,
Rīgā**

☼ ☼ ☼ ☼

ATMIŅAS

/Turpinājums/

Pa lēģeņa vārtiem mūs izvadīja noskumuši palicēji, arī mūsu daktere Anna, kam arī zem kājām bija drīzs ceļš. Jo sirsnīgi raudāja Vaļka, jauna meitene, ar kuņu vakaros bieži tiku sēdējusi uz pipmanišu sola, kūpinādama viņas kaut kur sadabūto mahorku. Vaļka, kas pēc kriminālistu vadones pavēles pirms pāris gadiem bija kādam aizmīgušam vārtsargam pārgriezusi rikli, pēc krēslas iestāšanās baidījās viena pati iet uz mazmājiņu, kas atradās zem tā paša barakas jumta un vienmēr bija tīra un apgaismota. Vaļku visas bijām apdāvinājušas ar turpmākajā dzīvē nejadzīgām lietām, drēbju gabaliem, es pat atdevu savu vēl itin izskatīgo kažokādas uzroci, kas visus piecus gadus bija samicis nogulējis manā somā kaptjorkas (mantu glabātavas) plauktā. Vaļka elsdama atkārtoja: "Te taču nepaliek vairs neviena godīga cilvēka!" Mēs visas viņu žēlojam: cietumā viņa bija nonākusi pusaudzes gados par tiešām muļķīgu zādžību, un neviens nebija palīdzējis tikt no turienes laukā.

Vilciņā, kas nāca no Vladivostokas un devās uz Maskavu, iekāpām tikai mēs divas ar Broņislavu. Visi braucēji vagonā mums izskatījās tik glauni, īpaši sievietes - tā safrizējušās un sasmaržojušās, ka viss vagona bija reibinoša aromāta pārsātināts. Saodām no brīvības laikiem pazīstamo labāko odekolonu Karmenas un Sarkanās magones dvaku. Publika bija pieklājīga. Neviena piedzēruša. Virieši brižam atgriezās no bufetes vagona ar dažādiem našķiem, ar ko cienāja dāmas. No viņu sarunām nopratām, ka tie visi ir kādi augstāki ierēdņi, kas vasaras atvaļinājuma laiku varēja atļauties pavadīt Maskavā. Dzirdējām minam Maskavas teātru un pat mums zināmu lugu nosaukumus un aktieru vārdus. Uz mums viņi, it kā neuzkritoši (bet mēs manijām) noskatījās ar patiesu žēlumu, likās, ka viņi visi juta vēlēšanos mūs pacienāt, bet kautrējās, vai nu no mūsu tik neatkarīgās uzvedības juzdami mūsu garīgu pārkāpumu, vai, varbūt pat ticamāk, cits no cita baidīdamies izrādīt jebkādas simpātijas tādai apšaubāmai cilvēku sugai, kādas bijām mēs. Broņa nejutās vesela, gulēja uz augšas guļampļaukta, bet es vilcienu pieturās skrēju ārā, lai no kādas večas vai veciša (jaunie ļaudis kāvās frontēs) nopirktu avižpapīra turzās ievīstītus ar visu mizu izvāritus kartupelēnus. Un tā līdz Maskavai, kur dažs labs no bijušajiem lēģerniekiem vismaz vienu dienu gribēja pakavēties, lai apskatītu krievu galvaspilsētu, bet mēs ar Broņislavu gaidījām pirmo vilcienu uz Rīgu. Uz mājām, tikai drīzāk, drīzāk uz mājām!

Broņai bija noruna ar Maiju Silmalī, ka viņa nebrauks tūdāl uz mājām, par kuņģi nemaz nebija skaidrības, ka tur varētu kāds atrasties (māte un māsa Magdalēna arī

reizē ar mums atradās čekā un vēlāk - līdz izsūtīšanai - centrālcietumā). Broņislava ripoja tālāk ar vilcienu uz Rīgu, bet es nevarēju pabraukt tālāk par Skrīveru staciju, no kuņas 3 kilometru attālumā, pāri Daugavai, atradās Jaunjelgava. Mājā iegāju caur sētas durvim. Māte patlaban virtuvē maisīja kādu viru. Pārsteiguma viņai nebija: visi jau zināja, ka lēģernieki sāk atgriezties, bet pavārnica viņai tomēr izkrita no rokas, kad pēc pirmās apsveicināšanās viņai pajautāju: "Vai pie tevis pipēt drīkst?" - "Ko, vai tu..." - "Tātad slepus?" - "Nē, slepus ne!" Taču līdz mātes mūža galam viņa netika mani redzējusi ar papirosu vai cigareti nedz rokā, nedz mutē. Vismaz tik daudz godbijības viņa un tēvs bija pelnījuši.

Vienu nakti tur pārnakšņojusi, nespēju vilcināties, netikusies ar meitu, kas strādāja Rīgā. Mani apcietināja tai pavasarī, kad meita Ieva un dēls Juris beidza pamatskolas septīto klasi un bija jau izlēmts, ka abi rudeni no vecvecākiem šķirsies un pārnāks pie manis uz Rīgu, jo bija pietiekami veci (15 un 14 gadu), lai arī piedalītos vienā otrā mājas sīkdarbīnā, kad būšu aizņemta darbā. Mana apcietināšana visu izjauca. Ievu, riskēdama ar savu darbu universitātē, inženieru fakultātē, uzņēma pie sevis dziesmuvariete Ludmila Blūma (Feliksa Krusas māsa). "Nepareizu" vecāku bērnu uzņemšana ģimenē arī bija dzimtenes (to gan rakstīja ar lielo D) nodevība, par ko šai ģimenei mēdza sekot ne mazāks sods - arests un izsūtījums spaidu darbos. Dēls negribēja atstāt vecišus vienus, nosolījās iet strādāt un mācīties, t. i., pabeigt vidusskolu turpat Jaunjelgavā. Sekas? Galdniecībā pēc pirmās algas saņemšanas "jāprotas" - jāliek galdā pudele. Pudelēm dzērumā sekoja Skrīveru pusē sveša kartupeļlauka pārdošana. Pārkāpumiem talkā nāca visu miliču un čekistu nāvīgā ienišana par viņa mātes, resp., manis zaudēšanu: nevienam no šīs sugas viriešiem viņš nevarēja pāiet garām nenospļāvis vai vismaz tos kārtīgi nenolamājis stipriem krievu vārdiem. Un tik mazā pilsētiņā nevienam nebija noslēpums, ka mans brālis, ar diviem vācu dzelzs krustiem apbalvotais Miervaldis Ziedainis un Juņa tēvs Kārlis Grīnfelds arī ir latviešu legionārs. Tālab puika 16 gadu vecumā nenonāk nekādā pāraudzināšanas iestādē Latvijā, bet tiek nosūtīts uz cietumu pāri Urāliem. Tātad mana pirmā tikšanās ar dēlu notiek centrālcietumā - viņš vienā pusē restēm, es - otrā. Māte un dēls. Teikt, ka tas ir drausmīgi? Nē, tur ir sirdij jāļūst vai jāsaprāt. Vai tas ir iespējams, ka kāds no Ziedaiņu visnotāj tik godprātīgas dzimtas sēž cietumā kartupeļu zādžības dēļ? Ziedaiņos nav bijis neviena dzērāja, neviena krāpnieka, pat ne meļa. Kad mēs, bērni būdami, spēlējām paslēpes un kāds bija paslēpies zem mātes gaŗajiem brunčiem, māte nebija spējīga pateikt, ka šai istabā neviena nav, par ko mēs, dumiķi, uz māti dusmojamies. Īsts Dieva brinums bija tas, ka pēc visām šausmām un izvešanām tēvu un māti sastapu turpat Jaunjelgavā. Kad vācieši, atkāpjoties, visus dzina ārā no mājām un sēdināja kulbās šķūtēšani prom uz Vācemi, tēvs izgājis uz mājas sliekšņa: - Šaujiet nost, nebraukšu! Palika nenošauts. Arī boļševiki vēlāk, taču zinādami visai pilsētai zināmās dēla gaitas, manus vecākus neaizskāra: tie, laikam, nekad nevienam nekā ļauna nebija nodarījuši. Ak, es tikai par sevi vien, par savu ģimeni! Beidzot taču jāpasaka pēdējie sakāmie vārdi par Melāniju, par manu kādreizējo Melleni. Tuvojas ne vien šī raksta beigas, bet beigas visam manam mūžam. Par vēl man uznāca tā apskaidrība, ka jāatstāj liecība ne tikai par savu sadrupināto mūžu, bet jāpasaka vismaz paldies cilvēkiem, kas pārpārēm pelnījuši pateicību par labiem un dīžiem darbiem, taču bieži saņēmuši preti tikai augstprātīgu smīnu vai pat uzskatīti par pārāk vecmodīgiem.

Piemēram, Jānis Endzelins vēl šodien tik daudzu apstrīdēts. Viņš it kā pauzot novecojušas valodniecības teorijas, viņa pētījumu sistēma sen novecojusi. Es nepiederu pie tiem, man viņš ir joprojām ne vien liels zinātnieks indeiropiešu valodās, bet arī liels cilvēks, tik liels, ka pat neapzinās pats sava lieluma. Es gribu parādīt viņu cilvēcisku, brīžam pat bērnišķīgi smaidošu un gaiši smejošu. Tādi mēdz būt tikai lieli cilvēki, nemaz negribēdami ar savu lielumu atšķirties no citiem. Jā, milzīgs lielums ir vienkāršība, tāpat kā patiesība allaž ir un būs vienkārša.

Man vēl būtu šis tas labs (labais jau aizvien tiek mazāk daudzīnāts) sakāms. Bez tā, ko vienā otrā rakstā esmu it kā ieskicējis, vajadzētu minēt arī to īpašo, kas piemīt šim lielajam garam. Vienīgi šī nepasacītā dēļ man patlaban ir tik grūti aiziet: jūtos profesoram pārāk liela parādniece. Nepateikts ticis visvairāk tāpēc, ka nevis esmu bijusi kūtra, bet arī aiz kautribas padīzoties. Ja laiks vēl būs piešķirts uzrakstīšu par Endzelīnu.

Bet tagad vēl pavadvēstulē par mīlo nosauktajam Daces tētim gribu pastāstīt par Melāniju, kas ir bijusi un paliks par unikālu parādību latviešu literatūrā, tik daudz un tik laba atstādama nākamajām paaudzēm par savu dzimto vietu un vispār par Latviju, pieskardamās pat kaimiņu leišu zemei - Lietuvai. Tik pamatīgi visu nostrādāt varēja tikai ļoti mērķtiecīgs cilvēks un - būsīm atklāti - ar kaut cik godkārigs cilvēks. Godkārigs labā nozīmē. To es tik droši saku tāpēc, ka, piemēram, godkāres pietrūka man, tikai mazliet pietrūka. Ne jau, lai lidzinātos Melānijai - es neesmu gaŗgabalniece. Sudrabkalns ne reizi vien tika man teicis: "Milda, tu taču esi dzejniece!", uz ko es atteicu: "Pie-sargies, ja es sāksu rakstīt miniatūras!" Atbilde bija joks, ne mazāks joks kā mana dzejnieces aura. Tik daudz zinu, ka Aleksandrs Pelēcis jūsmoja par manām vēstulēm lēģeri: no katras manas vēstules viņam iznākot četri dzejoļi. Par laimi, es glaimiem neticēju, taču centos vedināt viņu uz nopietnākām temām. Atceros, ka viņš līdz sava mūža beigām nespēja man piedot kaut kur izteiktu frazi par lēģeri saņemto viņa pirmo vēstuli, kā allaž pārpilnu dzejoļiem. Teicu, ka biju jau agrāk pieradusi pie augstākas raudzes dzejas. 1987. gadā iznākušajā grāmatā "Spitīgais osis" man dāvātajā eksemplārā ir šāds ieraksts:

"Emgra, kaut Tu citam skani,
citam mani nepārskanēt -
manā pusē baltie vilki,
kuŗus klausījamies ilgi -
Taišeta un Akulšeta
krūtīs sāp kā sena rēta.
Kramam dzirksti nenozags
arī Aleksandrs Čaks!"

Par Emgru Pelēcis mani nosauca pēc manu vēstulju parakstiem M. G.

Pēc Sibīrijas Rīgā apstaigāju vecās darba vietas, bet darbs nekur neatradās. Drošāk taču bija ar bijušajiem kartodziniekiem neielasties, kaut oficiāli tiem bija it kā atdotas visas pilsoņu tiesības. Ļaunākais - bez pierakstīšanās darbu nemaz nevarēja dabūt. Bet nevienam paziņam vai draugam patiesi nebija vēl vienam cilvēkam vajadzīgās kvadrātūras. Savā mūžā no nulles savu dzīvi biju sākusi trīs reizes: pārvācoties ar bērniem no Spāres uz Rīgu, kur Grinfelds pēc augstskolas beigšanas bija uzsācis savas gaitas. Dzīvoklis atradās tikko uzceltajā trīsstāvu mājā Strukturu ielā 10 (šķiet, vēlāk tās arī kļuva par Čaka istajām mājām).

1944. g. rudenī, pati pēc savas iniciatīvas biju uzņemta to personu sarakstā, kas evakuējamas uz Zviedriju. Kopā ar grafiķi Voldemāru Krastiņu un dziesmuvariēti Lizeti (no nogādāšanas uz Vāciju vairīdamies) apmetāmies paziņu jau pamestajā dzīvokli Ventspīli. Es ar bērniem pie

Zviedrijas ķēniņa nenonācām, jo pārcēlājus vairāk intereseja Jūrkalnē atstātās lieltirgoņu mašīnas, kas bija pilnas miltu un cukara maisiem un dārgu audumu baķiem. Mēs, dažu koferišu vai portfelišu īpašnieki, reiz izraudzītu sūtņu mudināti, nosūtījām (tas vēl bija Mazirbē) pie kāda augsta vācu kunga delegāciju ar saziēdotiem gredzeniem un citiem dārgumiem. Voldiņš pat noziedoja savu kilogramiem smago, mākslinieciski izstrādāto sudraba paplāti, kuŗu trauksmes laikā, skrienot uz paslēptuvi, turēja virs galvas, lai pasargātos no šķembām. Vai nu vācu kungi bija mazāk korumpēti, kā tagad teiktu, nekā latviešu laivu pārcēlāji, vai varbūt mūsu ziedojums vācietim bija par nieciņu. Mēs jau bijām tirie kniņši - daži literāti (gods godam dižākie bija pārcelti), gleznotājs Pinnis, tāpat tēlnieks Zemdega ar sievu un bērniem nekur neaizbrauca.

Rīgā, Ģertrūdes un Brīvības ielas stūrī, kur savulaik virs sestā stāva darbnicu sev tika izbūvējis Teodors Zaļkalns, pēc tam, pats pārcēlies uz Biķernieku ielu, Brīvības ielas dzīvokli un darbnicu atstāja draugam Voldemāram Tonem. Kad Jelgavā nodega puspilsētas, arī gleznotāja dekoratora Arvīda Spertāla nams, viņi dodas uz Rīgu pie drauga Tones, bet tas ar sievu ir prom. Taču sētnieks viņus Tones dzīvokli ielaiž.

Pēc kaŗa Rīgā iebraukušais, no Maskavas atsūtītais Kārlis Ozols, kas iecelts par Latvijas valsts izdevniecības kadru priekšnieku, neapmetas viņam bulvāros, Elizabetes vai Baznīcas ielā piedāvātos lepnos dzīvokļos, bet meklē kļušu mājiņu ar dārzu un atrod tādu, arī pamestu ar iedzīvi Anniņmuižas ielā 5 (tagad Jūrmalas gatvē 5). Uz ielas satiek bērības draugu no Jelgavas - Arvīdu Spertālu un piedāvā viņam Anniņmuižas otrajā stāvā vēl neaizņemto dzīvokli. Tas izliekas daudz ērtāks par Tones dzīvokli, kur septītajā stāvā ūdens nav pat nakti, tas jānes no kāda sētas dzīvokļa. Un tā Spertāli pārceļas pie drauga Ozola uz necilo koka nameli ar pasakaino dārzu.

Tones dzīvokli kopā ar Čaku nodzīvoju kādus 5 gadus. Čaks 1950. gadā nomirst, un es lielo, mākslinieciskiem noderīgo dzīvokli apmainu pret mazāku, kas atrodas Veru ielā, no kurienes jau 1951. gada 17. aprīli tieku aizvīzināta uz, t. s., stūŗamāju jeb čekas cietumu. Turpmākās norises esmu jau fragmentāri izklāstījusi šai rakstā iepriekš un nonākusi pēc Sibīrijas atpakaļ Rīgā, kur atkal dzīve jāšāk jauna. Tālab meklējams ne vien darbs, bet arī dzīvoklis.

Pirmo laiku nācās izmantot vairāku labu draugu pajuntes, līdz beidzot 1958. gada pavasari no komponista Jāņa Zāliša atraitnes dzīvokļa nonāku jau pieminētajā koka namiņa Jūrmalas gatvē, kur Kārlis Ozols sakumā ar meitu irēja vienu istabu ar slēgtu verandu. Mājiņa bija piederējusi Mazā Vērmaņdārza restorāna (prestīža ziņā līdzvērtīgs Otto Švarca kafejnīcai un Romas pagrābam) īpašniekam, kas jau sen miris trimdā, bet dēļ pirms dažiem gadiem bija dzīvs un lūdzis draugu, kas brauc apciemot Latviju, lai paskatās, vai tā būda tur vēl stāv. Rīgas apciemotājs, atgriezies Montrealā, jaunākajam Romānam var pastāstīt, ka mājiņa ir sakopta, ka daļa mēbeļu ir godīgi atpirkta, ka šo to drīz pēc Ozola apmešanās mājas apakšstāva dzīvokli apmeklējis kāda sieviņa (domājams - Romānu radniece), un Ozols teicis, lai to, kas viņai pieder, droši ņemot, jo te vēl nav nekas aprakstīts, un viņš nekā nav nopircis. Valsts aprakstītās mantas Ozols vēlāk atpircis. Pirms nāves viņš man pieteica visas kvītis saglabāt un nekad neļaut nojaukt krāsnis. Tāds bija Ozols, par kuŗu Melānijai pēc viņas atgriešanās Rīgā varēju pastāstīt. Es viņu neapmekleju uzreiz pēc pirmās vēstules saņemšanas. Mani atbaidīja viņas pārāk lepnais dzīves vietas rajons Basteja bulvāri, preti pilsētas kanālam. Baidijos tikt kaut kur ievilināta. Aizgāju pēc kādas trešās vēstules. Sadūšojos. Satikāmies ļoti sirsnīgi. Melānija man uzticēja savu pašreizējo lielāko bēdu -

bēdu par dēlu Alni, kas no lēģera bija atbrīvots ātrāk, sācis augstskolā studēt, bet, diemžēl, iesācis dzert. Viņa pati turpinot izsūtījumā aizsāktu gaŗo ceļojumu uz Sibīriju un tur ieilgoŗo turpmāko gaitu aprakstīšanu, bet nupat viņai ŗķietot, ka ŗi rakstīšana varot izvērsties plaŗaka.

Svarīgākais manis pastāstāmais par sevi bija mana sareģistrēŗanāŗ dzimtsarakstu nodaļā ar komūnistu Kāŗli Ozolu. Uzskatīju par nepiecieŗamu izklāstīt ne vien apstākļus, kādos tas noticis, bet arī atklāt ne vienu vien Ozola rīcību, kas liecināja par visai cildenām humānām īpaŗībām. Reģistrēŗanāŗ notika pēc Ozola vairākkārtējas ieteiŗšanas spert ŗo soli manas droŗības labad, turklāt apgalvojot, ka tas man neuzliŗot nekāduŗ pienākumus pret viņa personu: viņŗ to darot tikai aiz cieņas pret mani un aiz cilvēciskas līdzjūtības pret man nodarīto ļaunumu. "Citādi jums no viņiem nebūŗ miera!" - tieŗi tā viņŗ pateica. Es nojautu, ka viņam ŗādas tādas klapatas jau bijuŗas - milicijas iecirkņī divas reizes atteikuŗies mani Ozola dzīvokli pierakstīt. Nezinu, vai tā ir taisnība: vēlāk viņŗ man teica, ka pierakstīt nav gribējuŗi tāpēc, ka noturējuŗi mani par kriminālnoziedznieci, un kriminālistus Rīgā nedrīkstot reģistrēt. Vispār Ozols neko nepatīkamu nekad man nemēdza stāstīt. Saudzēja mani. Un ne tikai mani. Spertālu meita Lelde tikai pēŗn (domājuŗi, ka es to jau sen zinot) man pastāstīja, ka Ozols viņu ģimeni izglābīŗ no 1949. gada 25. martā notikuŗās deportācijas. Rīgā gandrīz visiem bija zināms, ka tanī naktī notīks izveŗšana. Baumas par to bija izplatījuŗas tāpēc, ka visi ŗoferi un automaŗinas tai naktī bija ŗlepeni mobilizētas. Spertālu ģimenei bijīŗ skaidrs: ja pēc pusnakts kāda automaŗina apstāŗoties pie viņu mājas, t. i. Jūrmalas gatvē 5, tad tā būs atbraukusi pēc viņiem. Jau ap pulksten desmitiem vakarā visi četri (vecāki un abas meitas) sakravājuŗi katrs savāŗ rokas somāŗ visu nepiecieŗamāko (tad jau zināja, ka ģimenes locekļi tiekot ŗķirti), jo tad, kad viņiem atbrauks pakaļ, aiz uztraukuma nezināŗ, ko ŗemt, ko ne. Tāpēc arī apģēŗbuŗi virsdrēbes un apsēduŗies gaidīt. Jā, drīz pēc pusnakts ieliņā iebrauc maŗina un apstājas pie viņu mājas. Viņi pat pieceļas kājāŗ. Skaidrs. Pēc viņiem. Maŗina apstājas. Tai paŗā mirkli nokludz apakŗstāva turvis. Tāŗ atveŗas. Aizveŗas. Paiet kāds brīdis. Apakŗstāva durvis atkal atveŗas. Maŗina aizbrauc. Bez Spertāliem. Maija Silmale kādā vēstulē no Upesgrīvas man raksta: "... Tev ir labi - Tev ir Ozols." Maijas māte, Silmaļa kundze, caur mani lūdz, lai mēŗ ar Ozolu bieŗāk apmeklējam viņu māju. Reiz, kad mēŗ ar Maiju manā istabā, atcerēdamāŗ kaut kādu jocīgu gadījumu (arī lēģeri tādu netrūkst!), jautri un skaļi smejamies, lielā saŗutumā no savas istabas izskrien Ozols: "Kā jūs drīkstat tik jautri smieties par lēģeri?!" Kad es ar meitu apmetos uz dzīvi pie Ozola, viņŗ jau sen izdevniecībā neŗtrādāja, bija aizgājis pensijā, bet uz atvadām viņam Valdis Kalnoze bija uzdāvinājis vienu no savām skaistākajām pelēkajām jūŗas ainavām. Droŗi vien, pateicībā par kādu labu padomu. No mūsu "kāzu" viesiem nepārsteigtas bija tikai Silmaļa un Zāliŗa kundzes (tā pat bija pierunājuŗi mani pieklājības dēļ ŗim gadījuma uzŗūt jaunu kleitu), toties ļoti, ļoti pārsteigti bija turpat vai mūsu ik nedēļas ciemiņi Kraujiņu laulātais pāris un dzejnieks Kāŗlis Krūza, kas bija ielūgti uz manas mājuŗ pārnāŗšanas divgades atzīmēŗšanu.

Visus Ozola labos darbus uzskaitīt būtu grūti ne vien tāpēc, ka to tieŗām bija daudz, bet ne jau es tos visus zināju. Uztvēru to kā viņa sirdsapziņas atbrīvoŗšanu no jaunībā paŗtrādātas kļūdas - iestāŗanāŗ slepkavīgajā boļŗevīku partijā, par kādu viņŗ pats to sauca.

Melānijas pretvīzīte manam apciemojumam viņas Baŗsteja bulvāŗa dzīvokli manāŗ mājāŗ notika 1969. gadā, kad tika svinēta mana seŗdesmitgade. Kontaktu visu laiku uz-

turējam pa tāŗruni, bet tikŗanos aizvien atlikām brīvākam laikam. Man jau bija sākuŗies tulkoŗanas darbi izdevniecībai "Liesma" un radiofonam, kuŗa pasūtīnājumi bija veicami samēŗā isā laikā. Tālab arī ātri tika apmaksāti, kas tukŗinieci bija ļoti svarīgi. Un ne mazāk steidzami pildāms bija Melānijas Vanagas jau plaŗi un noteikti izvēŗstais darbs, kas vairs neaprobeŗojāŗ ar vienas atmiņu grāmatas uzrakstīšanu. Abas bijām itin apmierinātas, jo abām bija tāds darbs, ko varējam ŗtrādāt no sirds. It īpaŗi tas saķāms par Melānijas darbu, un viņa to pildīja ar fanātisku uzticību, kas nepieļāva gandrīz nekādas izklaidēŗšanās. Bet nu manā jubilejā to tomēŗ drikstēja. Un Melānija ieradāŗ, un viņas ciemkukulis bija liels lauku rupjmaizes klaips, ietīts linaudekla drāniņā. Skaista, isti melāniska dāvana. Un manā piecdesmitgadē saņemtajā dāvanā - viesu grāmatā - tapa seŗdesmitgadē Melānijas ierakstītais:

Kāpēc es ŗe esmu?

Vispirms (diemžēl!) tāpēc, ka ŗis mājas dārzā bija kārts mana dēla ŗūpulis.

Otrkārt, tāpēc ka nevarēju pie Mildas nenākt. Pie Mildas un Kāŗļa, par kuŗu jau labu laiku dzirdēts daudz laba.

Iespaīdi pāŗspēŗ gaidīto. Jūtos silti kā mājāŗ, un kad vēl kādreiz iegrieziŗos savāŗ jaunības takāŗ, tad uz ŗeŗieni nāŗŗu kā uz mājām.

Ir tik daudz laba ko teikt, bet labu acīs teikt ir neērti. Daudz vieglāķ ir aprunāt. Tāpēc arī es ieŗu pa vieglāķo ceļū.

Tīciet, vai ne, bet ēŗanas ir par daudz un tā velkas stundām. Man labāķi patīktu, ka ēŗtu un paēŗtu, un pasēdētu otrā istabā. Vēl man nepatīķ pīpoŗana pie galda.

ŗi nama turētāķi, neņemiet ļaunā par atklātu vārdu, bet tas nāca no sirds.

Mellene"

Kaut daŗi ŗi ieraksta vēlāķi lasītāķi to atzina par nepieklājību, nama turētāķi to neņēma ļaunā ne toreiz, ne tagad, taču ŗeit man gribas ŗo to paskaidrot. Mellenes nopelto lielo ēŗšanu varētu būt rosinājis pats pirmais skaistajā viesu grāmatā izlasītais teksts:

"Ja dāŗu kopjot redzams mums,

Ka pietrūks daŗām dobēŗ dēstu,

Jau laikus jādod rīkojums,

Lai kāŗāŗ mutes mazāk ēŗtu.

Kāŗlis Krūza"

Un, runājot par pipēŗanu, arī ŗis tas paskaidrojams. Vienīgais pipmanis (1 cigareti, resp. 0,5 cigaretes) bija dzejnieks Kāŗlis Krūza. Pirms pipēŗanas viņŗ gan atvainojāŗ, ka labprāt to darītu ārā, bet, sēdot tik tālu no durvīm, bez citu viesu lielāķas traucēŗanas viņŗ to nevarētu izdarīt. Iebildumus neviens neizteica, un pats Krūza sīkāķus paskaidrojumus aiztaupīja, proti, ka āŗsti viņam pipēŗanas atmeŗanu nav ieteikuŗi. Tāds aizliegums vispār pastāv. Un cik tad arī viņŗ pipēja? Cigaretes viņam bija pāŗgrieztas uz pusēŗ (nez kāpēc paŗlaik man lieķas, ka pat uz trīs daļām?), un ŗi pusīte pipējot tīķa iesprausta koka iemutē. Tagad, iedomājoties Melānijas neredzēti lepno bērū mielastu, man žēl, ka bērū organizētāķi tik maz pazīnuŗi nelaiķes gaumi. ŗķiet, ka viņa pati vismiļāķ būtu apmierinājuŗies ar Sermuļos cepto rupjmaizīti un dzidro akas ŗdeni.

Manā viesu grāmatā Mellenes solījums iegriezties ŗad tad bieŗāk vietā, kur bija kārts tēva izvēlētais dēla ŗūpulis, tomēŗ nepiepildījāŗ. Abas tīķ aizrautīgi ŗtrādājam, ka vaigu vaigā tīķāŗnāŗ iznāca tīķai kapsētā, kur mēdzām sapulcēties kāda dziesmuvarieŗa izvadiŗanā, lai *incognito* (Dziesmuvaras vārds tolaķķ bija tabu) nodziedātu *Integer vitae* dziesmu (drīzāķ - dzīru) draugiem, nolīķtu uz kapa ziedu puŗķi vai vainagu. ŗķirstā gan slepus mēdza būt ielikta Milīķas Vanderes sarūpētā Dziesmuvaras baltibrūna (daļums+darbs) krāsu lentīte.

Visa sazināšanās ar Melleni man notika pa tālruni. Taču tā nebija nekāda plāpāšana, tam trūka laika. Sarunu temats - vai nu par kādu problēmu darbā vai kaut kas sakarā ar Dziesmuvaru.

Beidzot Melānijas pirmā grāmata ir nobeigta. Tā saucas "Veļupes krastā", un to izdod apgāds "Liesma". Saņemtu to no Mellenes pa pastu, un nevaru vien nopriecāties par dāvanas skaisto virsrakstu. Skubīgi ķeros pie lasīšanas. Esmu sajūsmā par valodu, par skaistajiem latviskajiem, dažiem pat retāk dzirdētajiem izteicieniem un vārdiem, bet tad pēkšņi kaut kas lasot samežģijās. Jā, kas tad? Sākumā grūti aptvert, kas traucē. Kāpēc pieiet galdam? Kāpēc pieiet logam? Un beidzot: Aldis pieiet pat komisijai, kas atbraukusi pārklaušināt jaunekļus, kas grasiņās braukt mācīties kādā augstākā skolā. Šī pieešana komisijai uzrauj mani stāvus kājās. Beidzot esmu sapratusi. Notiek prepozīciju nišana, istenībā iznīcināšana. Kur Melānijai tāda valoda? Sibīrijā sabojājusies? Vainīga būtu krievu valoda? Nē, tas niķis būs nācis no Rietumiem! Atceros, ka pat pūristi Ievu Celmiņu (mācījusies vācu ģimnazijā) esmu dzirdējusi runājam pa tālruni un jautājam: "Vai es varu runāt Andersona kundzi?" Pag, tas būs noticis tā: radusies doma tuvināt Latvijā dzīvojošus rakstniekus ar latviešu rakstniekiem trimdā. Meklēju grāmatā redaktora vārdu. Grods. Kamēr es vēl tā biežāk grozījos apgādā "Liesma", Groda vārdu netiku dzirdējusi. Tātad šis Grods ir trimdas latvietis. Tā nospriežu. Sarunās ar vienu otru dziesmuvari, visus dzirdu "Veļupi" slavējam. Tad nu es ierunājos par vainu valodā. Nē, nevienam nav iebildumu. Kad aizrādu uz vainu, visi gan piekrit, bet lasot nekā neesot manījuši. Es draudu, ka zvanišu Melānijai, lai taču ņem priekšā to aplamo redaktoru. Un vai Jūs varat iedomāties, ko man visi iesaka? Iesaka, lai nezvanu, nesaku: "Domās, ka tu runā aiz skaudības." Tomēr sanāca tā, ka pateicu pēc ilgāka laika, kad radās iemesls vēl kaut ko aizrādīt. Un galu galā izrādījās, ka tiem visiem bijusi taisnība. Nevienam nākamo Melānijas grāmatu es vairs nespēju. Tas man ļoti sāpēja. Kad es Melānijai aizrādīju uz prepozīciju trūkumu, minēdama viņas teikumus, viņa dedzīgi aizstāvējās, ka tā ir pareizi, kā tad tas izklausīties "piegāja pie galda"?! Pie un pie - divi pie! Es gan ievadam tiku minējusi, ka vainas aizrādu viņai tāpēc, ka šo grāmatu katrā ziņā izdos atkārtoti, lai tad izlabo, piesaucu sev talkā pat viņas Vanadziņu, apgalvojot, ka arī viņš tai neļautu prepozīcijas atnest. Šaubos, ka Melānija kaut ko lietas labā tika darijusi. Jo neseno sarunā ar Viju Jugāni, kad es viņai lūdzu, lai pievērs uzmanību prepozīciju trūkumam "Veļupes" pirmajā izdevumā, viņa man jautāja, vai tur to daudz trūcis, tad pēc šāda redaktora jautājuma es kļuvi domīga.

Pēc "Veļupes krastā", kas bija iznācis 1991. gadā, sākās īsts "Dvēseļu pulcēšanas" putenis. Visu nākamo grāmatu izdevējs bija apgāds "Karogs", un nāca klajā "Baiļu birga"(1993.), "Tēva cilts"(1993.), "Mātes cilts"(1995.), "Dziesmuvara"(1996). "Iedzīvoju pasakā"(1997.), nupat jāiznāk "Dvēseļu pulcēšanas" 6. grāmatai "Saules gadi", kurai sekos 7. grāmata "Veļupes krastā" (atkārtoti).

Melānija Vanaga ir raženi strādājusi, taču viņas darbs ir arī ticis pienācīgi novērtēts. Viņai piešķirti šādi augsti apbalvojumi:

1992. gadā - Kultūras ministrijas balva par izciliem sasniegumiem literatūrā 1991. gadā - *Veļupes krastā*.

1993. gadā - Juliāna Kardināla Vaivoda Fonda Kanadā balva par Sibīrijas atmiņu grāmatu *Veļupes krastā*.

1994. gadā - Eduarda Veidenbauma literārā balva par dokumentāru romānu virknes *Dvēseļu pulcēšana* 1. grāmatu *Tēva cilts*.

1995. gadā - Triju Zvaigžņu IV šķira par nopelniem Tēvijas labā.

Pati Melānija žurnālā *Karogs* 1997. gada 11. numurā savā rakstā *Atvadoties* apliecina, ka viņas mūzs, neraugoties uz smagiem pārdzīvojumiem un nežēlīgo slimību, tomēr ir bijis laimīgs: saulaina bijusi bērnība Sermuļos un saules atspulgs palīdzējis nenoslāpt tumsā drūmajos Sibīrijas gados. Es pat iedomājos, vai visa šī Sibīrijas epopeja nav bijusi galvenais impulss Melānijas rakstniecības gaitu sākumam? Milzu padarītais darbs katrā ziņā atviegloja viņas šķiršanos no zaļās zemes. Turklāt ceļš vēl nebija galā, tas turpinājās un veda viņu uz satikšanos ar vismiļākajiem cilvēkiem. Tam viņa svēti ticēja. Un viņas darbi viņu pavadā. Ak, laimīgā Melānija!

Mūsu ziņā paliek uzdevums godam risināt tās kļūmes, kas var rasties tik monumentālā darbā, strādājot līdz tik cienījamam vecumam, spītīgi cīnoties pret nežēlīgo slimību ar katru uzrakstīto rindiņu. Paldies, paldies, Mellenī, par Tavu dzīvi, paldies par priekšzīmi darbā! □

/Beigas/

Milda Grīnfelde,
Rīgā

• Autore Latvijā pazīstama kā franču literatūras tulkojāja, kas pārtulkojusi vairāk nekā 40 prozas grāmatu un 25 lugas, pēdējo vidū Pjēra Šero "Uz veselību!" "Rīgas Balss" 137 (12258) numura 10. lpp. varam lasīt plašu Māra Čaklā interviju ar virsrakstu "Vai tu dzirdi manu sirdi?", kurā Milda Grīnfelde atbild uz dažādiem intervētāja jautājumiem. Intervija papildināta ar vairākiem foto uzņēmumiem no M. Grīnfeldes archīva.

PBLA VALDES REZOLŪCIJAS

1. Lai uzlabotu ārzemēs dzīvojošo Latvijas pilsoņu līdzdalību 8. Saeimas vēlēšanās un varbūtējās tautas nobalsošanās, PBLA valde nolej dibināt sadarbības komisiju un aicināt komisijā Ārlietu ministrijas un Vēlēšanu komisijas pārstāvjus.

2. PBLA valde atbalsta Ģimenes Atbalsta Koordināciju Centru (ĢAKC) darbību un iesaka pēc iespējas drīzā laikā pārveidot ĢAKC kā neatkarīgu juridisku vienību.

3. Lai veicinātu Krievijas latviešu pašapziņas saglabāšanu, PBLA valde iesaka, neskatoties uz pašreizējiem politiskiem un saimnieciskiem apstākļiem Krievijā, ir jāturpina uzsāktie sagatavošanas darbi pirmajai 3x3 nometnei Krievijā - 1999. gadā, Baškīrijā.

4. PBLA valde atzinīgi novērtē Rīgas Domes pēdējā laika centienus atrast Okupācijas muzejam jaunas piemērotas telpas, tomēr valde ir norūpējusies, ka šis jautājums netiks nokārtots laicīgi un šīnī sakarībā aicina Domi jautājuma risināšanu pasteidzināt.

5. PBLA valde atbalsta ANO Cilvēktiesību balvas piešķiršanu Gunāram Astram.

6. Kopš pagājušā gadu simteņa latviešu dziesma ir vienojusi tautu Dziesmu svētkos, tādēļ PBLA valde ieteic Vispārējos latviešu dziesmu svētkos atskaņot vienīgi latviešu komponistu darbus. Katrs kopkoņu koncerts būtu uzsākams ar Latvijas valsts himnu, aicinot visu klātesošo līdzdalību. Lai dotu pieredzējušiem diriģentiem Latvijā un ārzemēs vienlīdzīgas iespējas vadīt kopkoņus, virsdiriģentu izvēle būtu izkārtojama konkursa veidā.

7. Atzīstot latviešu tautas kritisko demografisko stāvokli Latvijā, PBLA valde uzņemas rīkot semināru nākamajā darbības gadā šī jautājuma risināšanai. Tāpat iespēju robežās PBLA atbalstīs kritiskus demografiskos projektus, kas nepieciešami latviešu tautas ilgstošai izdzīvošanai.

PBLA valde atzinīgi novērtē Latvijas Speciālās Olimpiādes darbību, piesaistot Latvijas bērņus, kuŗiem ir gari un psiholoģiski traucējumi. Tādā sakarībā PBLA valde aicina Latvijas valdību, Latvijas Olimpisko komiteju, latviešu sporta pārvaldes ārzemēs atbalstīt Latvijas Speciālās Olimpiādes līdzdalību pasaule mēroga spēlēs Amerikas Savienotajā Valstīs 1999. gada jūnijā. PBLA piešķir šim mērķim sēklas naudu.

9. Latviešu tautas daļa ārpus Latvijas šodien ir nostādīta izšķiršanās priekšā - vai gribam un varam pastāvēt kā vitāla tautas daļa arī nākošos 50 gadus, jeb ļaut laika tecējumā pašpūsmes ceļā iznikt dažādo vietējo zemju iedzīvotāju vidū? PBLA valde domā, ka mēs varam pastāvēt, meklējot jaunus ceļus mūsu sabiedrības saturēšanai un apvienošanai. Tie varētu būt:

1) Jaukto laulību locekļu un bērņu iesaistišana mūsu sabiedrībā.

2) Rikot jaukto laulību locekļiem un bērņiem latviešu valodas kursus.

3) Aicināt mūsu organizācijas un draudzes pāriet uz mūža biedru maksām.

4) Uzaicināt tautiešus paredzēt savos testamentos summas savai organizācijai jeb draudzei.

5) Rikot seminārus savās mitpņu zemēs par tematu - ko un kā mums būtu jādara, lai sevi saglabātu?

10. PBLA valde aicina visas centrālās un baltiešu organizācijas, zemēs, kur pastāv politiskās darbības iespējas, veikt lobija darbu, lai iespaidotu attiecīgo zemju valdības atbalstīt Latvijas iekļaušanu NATO struktūrā.

11. PBLA valde pieņem sekojošu viedokli par Latvijas pilsonības likuma grozījumiem:

PBLA valdei ir bažas, ka Eiropas Savienības ieteikto pilsonības likuma grozījumu rezultātā naturalizējušies pilsoņi varētu apdraudēt līdzšinējo Latvijas politisko virzību uz Eiropu, kā arī varētu apdraudēt latviešu valodas un kultūras vadošo lomu Latvijā.

PBLA valde uzskata, ka pašreizējos apstākļos Latvijai ir lielāks risks nepieņemt pilsonības grozījumus, jo rezultātā Latvija varētu kļūt politiski izolēta.

PBLA valde saredz priekšrocības Latvijas drošības un ekonomiskās stabilitātes nodrošināšanai, Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā, un līdz ar to vēlas, lai Latvijas Saeima un valdība to cenšas panākt pēc iespējas ātrāk.

Iestājoties Eiropas Savienībā Latvijai būs:

- tās pašas drošības un suverēnitātes garantijas kā pārējām Eiropas Savienības valstīm;

- pieejami Eiropas Savienības izlīdzināšanas fondi, kuŗi dos iespēju uzlabot Latvijas iedzīvotāju labklājību;

- pieejami Eiropas Savienības līdzekļi reģionālai attīstībai, kas ļautu uzlabot apstākļus īpašos Latvijas novados, piemēram, Latgalē;

- nodrošināts tirgus lauksaimniecības produkcijai;

- iespēja tālāk nodrošināt Latvijas uzņēmēju, īpaši mazo uzņēmēju darbību, kas ir Eiropas Savienības uzsvāra punkts;

- iespēja ietekmēt turpmāko Eiropas Savienības likumdošanu un politiskos lēmumus par labu Latvijas tālākai attīstībai.

Nemot vērā, ka gan Lietuva, gan Igaunija ir pieņēmusi pilsonības likumus, kas atbilst Eiropas Savienības prasībām, Latvijas rīcības iespējas samazinās. Pretējā gadījumā Latvija atpaliktu no pārējām Baltijas valstīm virzībā uz Eiropas Savienību.

PBLA valdes vērtējums ir, ka 1988. g. 22. jūnijā Latvijas Saeimā pieņemtie pilsonības likuma grozījumi, atceļot naturalizācijas logus un piešķirot pilsonību pēc 1991. g. Latvijā dzimušiem nepilsoņu bērņiem, ir jāpatur spēkā, liekot īpašu uzsvāru uz proponētā latviešu valodas likuma

pilnīgu īstenošanu Latvijas sabiedrībā un saimnieciskā dzīvē. □

PBLA

PBLA GADSKĀRTĒJĀS BIEDRU SAPULCES UN VALDES LĒMUMI PIENĒMŠANAS KĀRTĪBĀ

1. PBLA valde nolemj atbalstīt kaŗavīru nogalinātā V. Lāciša piecu bērņu ģimeni ar Ls 200.

2. a) PBLA biedru sapulcē, kā pieprasa darbības noieikumi, apstiprina sekojošās amatpersonas:

prezidents - Andrejs Ozoliņš,

prezidenta vietnieks - Jānis Kukainis,

kasieris - Uldis Sēja,

sekretāre - Tija Krūmiņa,

KF priekšsēdis - Tālvāldis Bērziņš,

IP priekšsēde - Līga Ruperte.

b) biedru sapulcē konstatē, ka PBLA valdē ir 4 jauni valdes locekļi: Ēriks Krūmiņš (ALA), Dāvids Dārziņš (LAJ), Jānis Eichmanis (LNAK) un Lauma Vlasova (KLK).

3. PBLA valde pieņem sekojošus nākošā gada darbības virzienus, kas ir:

1. Demokratijas un nacionālās pašapziņas attīstības veicināšana Latvijā.

2. Latviešu kopības uzturēšana.

3. Latviskās izglītības un kultūras veicināšana Latvijā un ārzemēs.

4. Atbalsts stipru, nesašķeltu ģimeņu attīstībai, kas veicinātu Latvijas dzīvā spēka uzlabošanu.

5. Pozitīva Latvijas tēla veidošana un nepatiesas informācijas atspēkošana.

6. Uzturēt apziņu Latvijā un ārzemēs par latviešu tautas un Latvijas likteņgaitām.

4. PBLA valde atbalsta 3x3 nometnes sarīkošanu Bašķirijā un paredzēs šim nolūkam līdzekļus 1999. g. budžetā pēc nometnes budžeta saņemšanas no Laumas Vlasovas.

5. PBLA valde atbalsta un iesaka, ka sākot ar 1999. g. 1. janvāri Ģimenes Atbalsta Koordināciju Centrs (ĢAKC) savu darbību turpina juridiski neatkarīgi no PBLA. PBLA valde atbalstīs ĢAKC darbību, paredzot projektam ĢAKC budžetā Ls 33,000.-.

6. PBLA valde nolemj iekļaut Izglītības Padomes (IP) centrālo organizāciju gada maksas (\$200 no katra valdes locekļa) PBLA 1999. gada budžetā un lūdz IP priekšsēdi iesniegt PBLA valdei IP budžetu līdz 1998. g. 1. decembrim.

7. PBLA valde nolemj 1999. g. budžetā paredzēt \$ 5,000 latviešu valodas skolotājiem Krievijā (LELBĀL/-PBLA kopprojekts).

8. PBLA valde lūdz Izglītības un zinātnes ministriju paziņot, kādi līdzekļi ir paredzēti ministrijas budžetā latviešu valodas mācīšanai skolās Krievijā, vietās, kur kompakti dzīvo latvieši, lai varētu saskaņot kopīgu darba plānu:

"Jūsu zināšanai 1998./1999. mācību gadā PBLA un LELBĀL apmaksās divu latviešu valodas skolotāju darbu Bašķirijā un Omskas apgabalā, kopīgā summa \$ 10,000."

9. PBLA valde nolemj atbrīvot KLK no gadskārtējiem maksājumiem (\$ 500 PBLA biedru maksa, \$ 400 KF un \$ 200 IP) līdz 1999. gada beigām.

10. PBLA valde lūdz Kultūras Fonda (KF) priekšsēdi līdz nākošai valdes sēdei izstrādāt jaunu, mazāk komplīcētu KF struktūru. PBLA valde iesaka samazināt KF valdes locekļu skaitu, likvidējot vicepriekšsēžu posteni, ko līdz šim ieņēma centrālo organizāciju kultūras un izglītības nozaŗu vadītāji viņu pilnvaru laikā.

11. PBLA valde aicina jaunās Latvijas vēstures grāmatas vidusskolām autorus A. Tomašūnu, G. Kurloviču un

redaktoru A. Plakānu attēlu izvēlē, kas saistīta ar 20. gadu simteņa abu okupāciju posmiem, ievērot sekojošo:

a) uzsvars liekams uz attēliem, kas atspoguļo latviešu tautai, zemei un valstij nodarīto postu un zaudējumus;

b) tāpat nepieciešams vairāk attēlu, kas parāda latviešu tautas trešo nacionālo atmodu 80. gadu beigās un 90. gadu sākumā.

12. PBLA valde nolemj papildināt savas darbības noteikumus norādot, ka priekšsēdim (-dei) atstājot amatu pirms noteiktā laika, priekšsēža (-des) vietu ieņem priekšsēža (-des) vietnieks, bet vietnieku ievēl no jauna.

13. Latviešu demografisko problēmu izskatīšanai un projektu (ieskaitot Latvijas Nacionālā fonda (LNF) iesniegumu) izvērtēšanai PBLA valde izraudzīs valdes komisiju. Darbu koordinēs PBLA valdes loceklis Eriks Krūmiņš.

14. PBLA valde izsaka pateicību Arturam Cipulim par darbu XXII Dziesmu svētku un XII Deju svētku rīcības komitejā.

15. PBLA valde pilnvaro PBLA pārstāvniecības vadītāju Lindu Kovaļevsku pirkt PBLA pārstāvniecības vajadzībām nekustamo īpašumu Lāčplēšu ielā 29, dz. 5, reģistrēt šo nekustamo īpašumu Zemes grāmatā un kārtot visas ar to saistītās formalitātes. Valde pilnvaro PBLA ģenerālsekretāri Tiju Krūmiņu izdot Lindai Kovaļevslai notāra apstiprinātu pilnvaru šo mērķu īstenošanai. Valde pilnvaro Lindu Kovaļevsku arī izvest visus remontdarbus. □

PBLA

VILIS KRIŠTOPĀNS VEIDOS JAUNO VALDĪBU

Valsts prezidents Guntis Ulmanis aicinājis **Vilim Krištopānam** (Latvijas ceļš) sastādīt jauno valdību. Par to ziņojis Jānis Straune (TB/LNNK) jaunās 7. Saeimas plenārsesijā 3. novembrī.

Ziņu trūkst par to, kuŗas politiskās partijas veidos koalīciju, lai šī valdība kļūtu īstenība.

Pēc Centrālās vēlēšanu komisijas sastādītiem datiem par 7. Saeimas vēlēšanu rezultātiem vēlēšanu apgabalos, Andŗa Šķēles vadītā Tautas partija (TP) uzvarējusi trijos - Vidzemē, Kurzemē un Zemgalē, bet Jāņa Jurkāna vadītā Tautas saskaņas partija (TSP) - divos - Rīgā un Latgalē.

Vidzemē par TP nodotas 65.244 balsis, otrā ir LC ar 54.247, trešā - TB/LNNK ar 39.997.

Kurzemē par TP nodotas 40.273 balsis, par LC 23.932, bet TB/LNNK 21.409.

Zemgalē par TP nodotas 34.253 balsis, LC 25.846 un sociāldemokrātiem 23.918.

Rīgā TSP saņēmusi 54.700 balsis, TB/LNNK 51.401, TP 49.601.

Latgalē par TSP balsojuši 58.239, par LC 36.979, bet sociāldemokrātiem 14.970 vēlētāji. Še TP ievērojamāks atbalsts izpalicis.

Ārzemēs visvairāk balsu saņēmusi TB/LNNK - 4655, tad TP - 3350, bet LC - 741. Šie rezultāti ieskaitīti Rīgas vēlēšanu apgabalā.

Jāpiezīmē, ka bija pilsoņi, kas dzīvo ārzemēs, bet balsoja tieši Rīgā, un otrādi - tie, kas atradās ārzemēs, balsoja turienes vēlēšanu vietās. Skaitis gan nebija liels. □

AICINĀJUMS LATVIEŠU SABIEDRĪBAI

Katru gadu mēs esam atzīmējuši 11. un 18. novembrī un pateicamies mūsu varoņiem, mūsu brīvības cīnītājiem par to, ka viņi mums deva brīvu, neatkarīgu Latviju. Daudzi no viņiem atdeva par to savu dzīvību. Liels skaits no tiem tika guldīti uz mūžīgu dusu Brāļu kapos, Rīgā. Savās domās, tikai par Latviju un latviešu tautu, arī cīnījās mūsu leģionāri Kurzemes cietoksni, bet vai tur kritušie atdusas svētītā zemē?

DVCV prezidijs aicina katru latvieti iepazīties ar plkv. Jaunuma pulka cīņu līdzgaitnieka, dzejnieka Modŗa Lorberga rakstu:

Latvieti tuvumā, latvieti tālumā!

Vai Tu zini Tavas dzimtas, Tavas ģimenes, kaŗā kritušo piederīgo kapu vietas?

Un Tu, vecais leģionār, vai arī Tu vēl atceries tās seklās kapu dobes un ceļmalas, kur palika Tavs draugs un cīņu biedrs?

Laika zobs saēd atmiņas, tāpat kā iespējas vienkopus varoņu kapenēs guldīt Kurzemes cietoksni varoņu nāvē kritušos.

Mūsu varoņu, mūsu dzimtu, ģimeņu un cīņu līdzgaitnieku piemiņa draud pazust bez ziņas un miņas. Tev jāpalīdz!

No I pasaules kaŗa, gudrā ziņā, mums ir radīti un atpalikuši mūsu skaistie Brāļu kapi, Rīgā. Nu laiks pienācis veidot Varoņu kapenes Lestēnē, godinot visus Kurzemes cietokšņa un visu Latvijas brīvības cīņu pēdējā posma cīnītāju piemiņu un upuŗus.

Mēs ceram, ka lauki, atmatas un meŗu slēpņi pamazām atdos vēl daudzu kritušo cīnītāju mirstīgās atliekas, lai tiktu vienotas kopējā atdusas vietā.

Lestēnē top un veidojās kopēja Kurzemes cietokšņa cīnītāju atdusas vieta ar pieminekli un veidojumu piedienīgu varoņu piemiņai.

Latvieti tuvumā, latvieti tālumā, varoņu piemiņas domā aizmirsti sīkās domstarpības un viedokļu atšķirības.

Dzīvību saglabājis, piemini kritušos, tā rakstīts bijušo Kurzemes cīnītāju pieminekli Saulainā, Kanadā. Dzīvību saglabājis, piemini kritušos, lai rakstīts arī Tavā sirdsapziņā šodien - tuvumā vai tālumā! Atbalsti piemiņekļa celšanas darbu Lestēnē!

Ziedojumus variet iemaksāt Jūsu tuvākā DV nodaļā, apvienībā vai kopā. □

DVCV prezidijs

FORUMS: vērojumi, pārdomas, piezīmes

PIEZĪMES PAR HUMĀNISMU

Kas izveido cilvēcību un necilvēcību?

Igaņu mācītājs H. Laaneots savā, MLB Ziņotājā agrāk publicētā rakstā jautā: "Kāpēc mēs visi vēl esam šeit? Vai mums nevajadzēja jau sen būt Igaunijā, Latvijā?"

Gribētos atbildēt, ka atgriešanās aizkavējusies cilvēcbas neredzēšanas un nesaprašanas dēļ. Kas ir šodienas kristīgā cilvēcība?

Kā ne kā mēs visi esam uzauguši ar Bībeles diktātiem, esam radījuši jūdu-kristīgo sabiedrību visā Rietumu sabiedrībā un citur. Skaitliski runājot, vairāk kā biljons "judco-kristīgās dvēseles", kas visas ir Bībeliskās mācības un morāles produkts, ieskaitot Marksu, Ļenu, Trotski, Žinovjevu, Kameņevu, Akseļrodu, Joffi, Dŗerzinski, Staļinu, Kaganoviču, Molotovu, Hitleru, Ribentropu, Rūzveltu, Trumanu, Eizenhauveru, Čerčilu, Klintonu, Kretjenu, Arafatu, Natajatu un citus. Jau no bērnbības esam mācīti un

diditi Ābrāma., Mozus un Kristus svētajos vārdos un darbos. Tie ir vienīgie, kuņus mēs zinām un atzīstam, ar kuriem Dievs runāja un kam deva dievišķīgos sadzīves likumus, kas pieder uz zemes un debesis. Katrs esam gribējuši darīt to labāko un pildīt Dieva vārdu.

Šis gadu simtenis izrādījies drausmīgs. Cilvēki Baltijā, daudzi eiropieši mocīti cietumos, dzīvi dedzināti savās mājās, badināti, šauti, tiesāti un pakārti vai aizsūtīti vergu nometnēs. Mūsu bērni un vecāki, vecvecāki tika vesti, badināti, ar fosfora bumbām dedzināti. Mūsu zemēs un mājās to visu darīja mūsu jūdu-kristīgie brāļi un māsas - par 30 sudraba gabaliem!

Par šo necilvēcību un trakumu ir pat grūti domāt, un šī necilvēcība turpinās un būvē pamatus nākošajai masu iznīcības akcijai. Lat apturētu pašreizējās necilvēcībās, ir jārūnā un jādomā ko darīt. Tas būtu galvenais mācītāju un rabīnu uzdevums.

Atriebības dziņa šos bendes sadedzināt un iznīcināt līdz pēdējam ir liela. Ir jāatrod ceļi un veidi, lai ar mieru radītu izlīdzināšanos, lai varētu skatīties uz nākamajiem gadu simteniem ar mieru un satīcību un nevis postu un atiebību. No vēstures zinām to, ka esam mēģinājuši jau tūkstošiem gadu radīt mieru un satīcību, bet nekas vēl nav panākts.

Visi esam par šo necilvēcību atbildīgi, ne tikai baltieši, vāci, krievi un eiropieši. Neviens eiropietis nekādu karu un laupīšanu nemeklēja. Mēs visi apstrādājām savus laukus, ganījām govīs, aitas, gājām skolā, klausījāmies baznīcas kungos baznīcā un pildījām valdnieku pavēles. Tad pēkšņi sveši vīri ar tankiem un dunčiem ienāca mūsu mājās, kāva un laupīja. Citi no lidmašīnām meta fosfora bumbas. Miljoniem kristīgos sadedzināja, kā bērnus, tā mātes, un visu, kas kustās. Šajā gadu simtenī necilvēcībā daudzi ebreji un kristīgie apvienojās, nobendēja ap 210 miljonu kristīgos un ebrejus, piepildīja savus pagrabus ar sudraba gabaliem un grib lai viņus par to godina.

Tie ir mācītāji un rabīni, kas ir atbildīgi par cilvēcības ieaudzināšanu - politiķos, ķeizaros, prezidentos, valdniekos un diplomātos. Ikdienas cilvēki strādā un izpilda pavēles. Un mūsu nākotne atkarājas no mācītājiem un rabīniem - vai turpināsim laupīšanu un laupīšanas godināšanu, vai pievērsimies pie cilvēcības un patiesas Dieva mācības, kas mūs vedīs pie miera un patiesas satīcības.

Mūsu sadzīves likumi un parašas nāk no, t. s., svētajiem rakstiem, kuņus mācītāji, priesteri un rabīni mācījuši mums simtiem gadu un dažiem pat 6000 gadu. Visa mūsu cilvēcība un necilvēcība mūsos baznīcas kungu radīta. Tāpēc viņiem būtu jāpēta, kur ir tās cilvēcības saknes.

Atgriežoties pie mūsu dzimtenes situācijas, var vērot, ka no baznīcas kungiem uzliktie sadzīves likumi nedod iespēju iedzīvotājiem Baltijā vest normālu dzīvi. Tālāk aprakstīšu situācijas manā skatījumā.

Šodien (1998. g.) dzirdam, ka nelabvēlīgi svešinieki, kādreizējo iebrucēju, laupītāju atvasītes, paliek mūsu zemē, traucē mieru un kārtību un ka mums viņi jābaņo un jāapkopj. To ir ar likumu pavēlējuši pasaules kungi un baznīcas kungi no Vašingtonas un Romas. Arī daži Latvijas valdības un latviešu baznīcas kungi to atbalsta. Kāpēc?

Jau 7 gadus esam tādā nesaprotamā "brīvībā". To var salīdzināt ar situāciju, kad mājā ir ielauzušies laupītāji (home invasion) un tur iekundējušies jau 50 gadu. Tie nokāva, aizveda lielos un mazos un aplaupīja mājas īpašniekus.

Tad 1991. g. paziņo, ka mājā ir brīva, bet jāpatur visi laupītāji, Tie ir jāpaēdina, jāpadzirdina un jāapkopj. Ja to nedaris, tad īpašniekus sodīs ar cilvēcības pārkāpumiem un jādomā, tāpat kā agrākos laikos, izsūtīs uz Sibīriju vai ieslodzīs centrālcietumā. Esot arī tāda draudoša pavēle

Latvijas valdībai, lai tā brīvprātīgi piešķir visiem laupītājiem īpašnieka tiesības.

Kur te ir cilvēcība? Kas tā ir par cilvēcību? Tā nav jūdu-kristīgo cilvēcība, kas kādreiz bija brīvajā Latvijā. Vai tā ir boļševiku morāle? Vai samaisījums ar boļševiku-jūdu-kristīgo morāli?

Lai zinātu, vai kāds likums ir pareizs, tas jāpielieto pie visiem sabiedrības nogrupējumiem, raksta filozofs Kants. Ja tas tad visiem patīk un visi ar rezultātu ir apmierināti, likumu var pieņemt un saukt par "Universālu likumu".

Šīni gadījumā, lai parādītu pašreizējiem pasaules vadoņiem, ko tāda "brīvība" nozīmē, derētu radīt līdzīgu situāciju viņu mājās. Jāieliek 2 miljoni laupītāji Vašingtonas Baltā namā un tāpat arī Vatikānā. Tie tur vestu laupītāju dzīvi 50 gadus. Prezidentu un viņa ģimeni ar visiem bērniem aizvestu, iedzītu kādā pagrabā un visus nokautu. Tā izriktos ar daudziem, kā to darīja boļševiki mūsu zemē, vestu bērnus un mātes uz nonāvēšanas nometnēm. Vatikānā visus bīskapus salīktu cietumā un nobadinātu. Visas svētlietas, zeltu un sudrabu sakausētu un aizvestu uz savu proletāriešu vērtību krātuvju pagrabiem vai Šveices bankām. Tad pēc 50 gadiem paziņotu, ka visi ir brīvi, bet laupītāji un to pēcnācēji, ar visām ģimenēm, jāpatur un jābaņo, jādod tiem īpašnieka tiesības, kā Vašingtonā, tā Romā. Jāgulcina labākās vietā. Jāuztur visu laupītāju pieminekļi. Galvenais, tie jāsaģē, jo bieži paši laupītāji tos spridzina un dedzina un apsūdz, ka to darot Vašingtonas prezidenta piederīgie vai Romas bīskapi. Prezidentam un Romas pāvestam būtu katru dienu jāmetas uz ceļiem laupītāju diplomātu priekšā un jālūdz piedošana. Karavīri un Šveices sargi nedrīkstēs nekur rādīties, jo tie laupītājus šausmīgi satrauks. Domāju, ka tāda praktiska pārbaude uz viņu ādas nebūtu jāzīdara, bet būtu jāprasa, lai Baltijas zemēm dod absolūtu brīvību atkopties no 55 gadu boļševiku okupācijas.

Nirnbergas tiesa un tiesneši caurskatīja necilvēcības, kādas bija izdarījuši, t. s., naciņi no 1933.-1945. g., bet pilnīgi ignorēja necilvēcības, kuņas izdarīja boļševiki/komunisti no 1917.-1945. g. un arī tās necilvēcības, kuņas paveica no 1917. - 1946. g., t. s., Sabiedrotie.

Molotova-Ribentropa pakta dokumentus pavēlēja iznīcināt un diplomātus un lieciniekus pakārt. Tagad mums grib iestāstīt, ka tā esot Judo-kristiānima cilvēcība, jo to pateikuši pasaules un baznīcas visaugstākie tiesneši. Te var pielietot māc. H. Laaneota teicienu, ka neviens baltietis/eiropietis nepirks no cūkas auss uztaisīto somiņu kā no zīda darinātu..

Ir nesaprotami un bēdīgi konstatēt, ka judeo-kristīgie pilāri (vadoņi) varēja tik zemu noiet un piebiedroties laupītājiem. It kā pašu dvēselē nebūtu ne goda, ne cilvēcības. Tie ir tie, kas, melnos talāros tērpušies, pārstāv jūdu-kristīšu visaugstāko morālisko Rietumpasaules juridisko iestādi. Vai nu mums tas ir jāmaina, vai jāsauc pasaules plūdi.

Līdz 1946. g. boļševiki/komunisti nogalināja, pazudināja un aplaupīja ap 2 milj. kristīgos un nacionālos iedzīvotājus Baltijā, ap 100 milj. kristīgos bijušā Krievijā un ap 18 milj. ukraiņu kristīgos zemniekus. Nirnbergas tiesas un jūdu-kristīgie baznīcas kungi to pilnīgi ignorēja. Tāpēc būtu jāpārskata, vai tur ir bijuši kādi korupcijas draudi un vai tiesa ir darbojusies likumīgi. Tas būtu uzdevums jaunradītai pasaulei. Tāpēc ir radītas nesaprašanās par leģionāriem un citiem, kas cīnījās pret komunistu laupīšanas uzbrukumiem un cilvēku slepkavošanu.

Visus pēckaņa gadus varam vērot, ka daži cietušie saņem par ciešanām atlīdzību, citi nekā. Šīni gadījumā iet runa par juridisku un morālu taisnību, cilvēcību pēc kristī-

gās mācības un internacionālās ētikas likumības, ne pēc laupītāju parašām.

Kā cilvēki, mēs esam visi vienādi Dieva priekšā un nav svarīgi, kādu valodu mēs runājam, vai pie kādas rases vai partijas piederam. Mums ir tās pašas tiesības dzīvot savā mājā un zemē. Nevienam nav tiesības otru nobumbot, nokaut vai aplaupīt. Tāpēc visiem necilvēcības cietējiem ir jāapvienojas, jāprasa legāla, morāla un materiāla atbildība, pēc ievadītām likmēm, kuŗas jau citi ir pieprasījuši un dabūjuši. Galvenais, visiem ir jāapvienojas. Piemēru var dot baltieši, tad ukraiņi, baltkrievi, krievi, vāci un citi, kas vēlas.

Lenins radīja sistēmu (1917.-1991. g.), lai nogalinātu kristīgos un nacionālos. Bojā aizgāja ap 250 miljoni. Hitlers radīja savu sistēmu (1933.-1945. g.), lai nokautu žīdu ticīgos un boļševikus/komunistus. Bojā aizgāja ap 7 miljoni.

Nirnbergas tiesa nolēma - miljoniem kristīgo bērniņu nekāda kompensācija nepienākas, aizliedza par to pat runāt. To nesapņēma miljoniem bērnu, kuŗus dzīvus sadedzināja ar fosfora bumbām Turpretim bērniem, kuŗus nogalināja Aušvicē piešķīra miljonus sāpju naudas un kompensāciju par pazaudētiem īpašumiem un dārglietām (Visos gadījumos pasvitrojot "State Security Risk" iegastu).

Eiropā šobrīd veidojas jaunas cilvēcības aizstāvēšanas tiesas un tādēļ šīs kompensācijas necilvēcība ir jāsāk virzīt. Baltiešiem steidzīgi būtu jāizstrādā dokumentācija un jāiesniedz Eiropas komisijai. Lai lietu paātrinātu, katra valsts (Igaunija, Latvija, Lietuva) iesniegtu dokumentus atsevišķi un pēc tam apvienotos.

Baltiešiem:

1. Noņemt uzliktos necilvēcīgos Eiropas likumus un prasības uz 55 gadiem, lai Baltijas valstis varētu garīgi un ekonomiski atveseļoties.

2. Atļaut baltiešiem pašiem nolemt vajadzīgos sadzīves likumus, lai tie varētu normāli dzīvot un atveseļoties.

3. Nevienai svētai vai nesvētai organizācijai netaisīties Baltijas iekšējās vajadzībās. Ja kādas citas valsts piederīgie, likumīgie un nelikumīgie, nav apmierināti, tad lai izvācas no Baltijas zemēm uz 55 gadiem.

4. Katrai organizācijai, kas iemaisās Baltijas sadzīvē, jāmaksā visi caur to radušies izdevumi.

5. Izvēkt no Baltijas valstīm visus nelaimīgos, neapmierinātos, nelabvēlīgos sarkanarmiešu un poļitruku atliekas un to piederīgos uz 55 gadiem.

6. Samaksāt par Baltijas zemes nelikumīgo, necilvēcīgo 55 gadu okupāciju, tās lietošanu un piesārņošanu. Piemēram, \$ 10 par katru kubikpēdu gadā. Līdzekļi ņemami no boļševiku/komunistu/Sabiedroto sakrātām rezervēm.

7. Atlīdzināt par cilvēku iznīcināšanu, aizvešanu, aizdzīšanu, nomocišanu. Miljonu par katru aizvesto, nogalināto, pazudušo, aizdzīto Igaunijas, Latvijas, Lietuvas pašvaldnieku.

8. Visiem patreizējiem iedzīvotājiem Baltijā, kas izdriboja un kam vajadzēja kalpot komunistu valdībai, būtu jāizmaksā vienreizēja summa - \$ 100 tūkstoši katram.

9. Atdot un atlīdzināt Igaunijas, Latvijas, Lietuvas valstīm, pilsētām, sādžām, pagastiem nolaupīto, konfiscēto naudu, dārgmetālus, vērtspapirus, sadedzinātās un nopostītās mājas, saimniecības, inventāru, kā traktoros, zirgus, iejūgus, siltumnicas, dārzkopības, augļu dārzus.

10. Attīstīt tīru, svētu, cilvēcīgu kultūru pēc senbaltu tradīcijām. Izvēkt no svētām vietām visas laupītāju svētnīcas, būves un pieminekļus pēc ievēlētās Saeimas lēmuma.

11. Nodibināt baltiešu kompensācijas fondu, ko pārvaldītu pašu Saeimu ievēlēti administrātori, izstrādājot detaļas ar baņķieŗiem un advokātiem.

Maksājumi būtu jādabū:

1. No tiem indivīdiem, sabiedrībām, organizācijām, valstīm, kas radīja boļševiku-komunistu sistēmas, tās uzturēja un uztur.

2. No tiem indivīdiem, sabiedrībām, organizācijām, valstīm, kas apzināti vai neapzināti nopelnīja no šīs necilvēcības sistēmas.

Būtu jāsarģās, lai pašlaik nodibinātajā pasaules jeb Eiropas tiesā nerastos Nirnbergas kliķe un caur to despotu morāle un ētika.

Boļševiki, komunisti, poļitruki, leninisti, staļinisti, trockieši, marksisti ir gadu simteŗa laupīšanas, genocīda un necilvēcības simbols. Visi viņu patreizējie atbalstītāji un piekritēji un tie, kas sevi rāda kā viņu piekritējus, ir atbildīgi. Viņiem un viņu pēcnācējiem ir jāsamaksā nodarītā skāde.

Par leģionāriem ir jāatģādina, ka tie bija pirmie, kas sāka aizstāvēties pret boļševiku slepkavībām. Viņiem nebija ne tanku, ne bumbveŗu, ne fosfora, nedz atombumbu. Tie ir ne tikai Latvijas varoņi, bet varoņi pasaules mērogā, kas ciena cilvēcību un brīvību, kā individuālajos cilvēkos, tā tautās un nācijās. Un netālā nākotnē visas pasaules civilizētie cilvēki tiem ar pateicību un prieku būvēs pieminekļus un godinās.

Esam pieredzējuši, ka daudzi jūdu-kristīģās ticības cilvēki ir glēvi, mantķarīgi, nežēlīgi, negodīgi, viegli piekuļojami ar 30 sudraba gabaliem. No tā ir grūti izārstēties, bet ne leģionāri.

Kants atģādina kādu dziļu senbaltu patiesību, kas, liekas, nav ne jūtama, ne redzama jūdu-kristīģo morālē:

Cilvēka un tautas izvēle dzīvot brīvi un atļaut citām tautām brīvi ir visaugstākā morālā izvēle un cilvēcības cieņa.

Nirnbergas trijotne to noliedza, un mūsu jūdu-kristīģie baznīcas kungi dara tāpat. Ko par to var domāt?

Sajukums un nesaprašana ir liela. Vai tas pats turpināsies 21. gadu simteni? Kur mēs stāvam šodien?

Māc. H. Laaneots par to mums varētu pastāstīt. Mums ir jāģceras un jāģreģistrē mūsu pagātne. Nepieņemsim pagātnes rakstījumu no svešiniekiem, kam redze un sirds ir sveša un netīra. Sevišķi sarģāsimies no tiem, kas to dara sudraba gabalu dēļ.

Acīmredzot, mēs nevaram uz reizes apģaismot klaidojošos komiskos ubagus, paklidušos sarkanarmiešus, boļševikus, pieminekļu un sinagogu dedzinātājus mūsu zemēs. Visgrūtāk ir apģaismot boļševiku ģaru Vašingtonā un Romā. Tomēr pieliksīm visas pūles, lai atjaunotu cilvēcību visur, un ar māc. H. Laaneota pilnīgu piedalīšanos cilvēcības cieņa atģriezīsies visās Rietumu zemēs un mēs varēsim atģriezties savā dzimtenē. □

Igors Ivars Balodis,
Toronto, Ontario

Ar to zīmēšanu un rakstīšanu nav nekādas starpības; iekšā ir, bet nenāk ārā.

PAR ŠO UN TO

Par vēlēšanām

Latviešu vēlētais ir saņēmis tencinājumus no vairākām pusēm par "pareizo" izvēli referendumā. Novērotāji ir atzinuši, ka referendums esot bijis demokratisks. Par šo punktu varētu būt arī citāds viedoklis. Ņemot vērā faktu, ka referenduma jautājums bija maldinošs (apmēram, tāpat kā Kvebekas premjera Bušāra jautājums viņa pēdējā referendumā) un ka notika liels spiediens no ārzemēm un pašmājām, iskaitot no paša Valsts prezidenta, var rasties jautājums - cik brīva un neietekmēta tad isti bija Latvijas pavalstnieka demokrātiskā izvēle.

Par Krieviju

Krievija, savas imperialistiskās (imperiskās?) politikas rezultātā, nonākusi lielā trūkumā un lūdz palīdzību no ASV un citām valstīm. Latvija tūlīt steigās piedāvāt palīdzību. Tā ir kļūda. Pat Ukraina un Baltkrievija ir piedāvājušas palīdzību tikai pret eļļas parādu dzēšanu. Latvija varētu piedāvāt palīdzēt, ja Krievija atdotu nolaupīto Abreni. Daži tūlīt teiks, ka nevarot jaukt politiku ar humāno palīdzību. No kuŗa laika? Vai to nedara Amerika Kubā un Irakā? Vai Rietumu zemes nedraudēja atraut Latvijai atbaltu, ja tā nebalsos "pareizi" priekšā stāvošā referendumā?

Par Latvijas izdzīvošanu

Latvijas demografiskā situācija nav spidoša. Kaut gan latviešu procents iedzīvotāju sastāvā ir pacēlies uz, apmēram, 55%, latviešu absolūtais skaits krit (mirstība pārsniedz dzimstību). Mazai tautai šāda tendence var būt katastrofāla. Stāvokli glābt var vienīgi dzimstības pacelšana. Politikiem trūkst gribas vai saprašanas, lai kaut ko darītu. Kas būtu darāms? Šeit ir daži ieteikumi:

- Izstrādāt piemērotu ģimenes politiku un ierādīt tai augstu prioritāti valsts dzīvē;
- Atvēlēt šim mērķim nepieciešamos līdzekļus no budžeta (tos var atrast, ierobežojot vēstniecības, uzliedzot speciālu nodokli jaunbagātniekiem, pataisot alkoholisko dzērienu (atskaitot alus) pārdošanu par valsts monopolu - kā tas ir Ontārio provincē, Kanadā);
- Sniegt īpašu atbalstu lauksaimniecībai, jo laukos tradicionāli ir bijušas lielākas ģimenes nekā pilsētās. Arī pagātnē lauku iedzīvotāji ir latviskojuši Latvijas pilsētās;
- Atvērt augstas kvalitātes bērnu patversmes, kuŗās latvisku audzināšanu saņemtu visi bērni, kuŗiem nav gādnieku vai kuŗus vecāki pametuši.

Par ordeņiem, goda rakstiem utt.

Nobeidzot, man būtu priekšlikums Latvijas politikiem: nākamajos piecus gadus nepiešķirt un nesaņemt nevienas goda "bļembas" vai raksta. Tas dotu laiku prātiem noskaidroties. □

V. Būcēns,
Otavā

=====

KUR PALIKS OKUPĀCIJAS MŪZEJS?

"Laiks" 1998. gada 8. augusta izdevumā ziņoja, ka Latvijas ministru kabinets nolēmis nodot Latvijas 50 gadu Okupācijas muzeja (OM) un citas vēsturiskās ēkas Vecrīgā pilsētas domes pārvaldīšanā, lai tā nodrošinātu Melngalvju un Rātsnama atjaunošanas darbību. Pārsteidzošais paziņojums arī vēsta, ka meklēs Okupācijas muzejam jaunu ēku, kas tuvākā nākotnē varot būt kinoteātra ARSE-NĀLS neizmanto telpu daļa. Kaut arī nepazīstu kinoteātra situāciju, es tomēr saskatu pirmos briesmu signālus OM pastāvēšanai Rīgas centra rajonā un arī jaunas finančiālas grūtības. Mums jāņem vērā, ka Latvijas valdība un Rīgas dome nav pietiekami atbalstījušas OM uzturēšanu. Tāpēc jādomā par to, vai valdības lēmums nesaistās ar po-

litisku laipošanu, lai nekaitinātu krievus, rādot Latvijas okupāciju un iznīcināšanu. Krievija taču noliedz Latvijas un Baltijas valstu okupāciju, kā tad viņi var pieļaut OM Rīgā, kas parāda viņu briesmīgos asins darbus arī ārzemju viesiem. Tāpēc krievi darīs visu iespējamo, lai Okupācijas muzeju iebāztu kādā "garāžā" un vēl izspiestu mūsu līdzekļus. To jau mēs redzam arī citos virzienos. Piemēram, valdībai nav pietiekami naudas ne Brīvības pieminekļa, ne arī Brāļu kapu atjaunošanai, bet nauda rodas nekavējoši okupantu uzvaras pieminekļa salabošanai. Vai tad Melngalvju nama atjaunošana ir steidzīgāka par OM saglabāšanu? Jājautā arī, vai Rīgas domei ir pietiekami līdzekļi, lai sāktu Melngalvju nama atjaunošanu pirms ir nobeigti Rīgas operas atjaunošanas darbi?

Ņemot vērā negatīvās iespējas, saistītas ar ātro Okupācijas muzeja pārceļšanu uz kinoteātri, es domāju, ka mēs nedrīkstam pieļaut OM pārvietošanu, kamēr Rīgas dome nav iedevusi vai uzcēlusi pilsētas centrā jaunu ēku, kur var vest ārzemju valstsvīrus un viesus skatīties latviešu tautas iznīcināšanu, sākot ar 1940. gada krievu okupāciju.

Okupācijas muzeja izveidošanu veica, galvenokārt, Latvijas Brīvības Fonds un trimdas ziedojumi, tāpēc pacelšim skaļu balsi Rīgā PBLA vadībā, lai to dzird arī "latvvalodīgais Sergejs", jo citādi mums būs jāiet uz Arsenāla kinoteātri. Žīdi nekur un nekad nepieļautu, ka Holokausta muzeju pārceļ uz kinoteātri. Būsim šoreiz politiski tālredzīgi un vienoti. □

Jānis Gabliks,
Bostonā

=====

KO TEICA NOMETNĀJI?

Šīs vasaras Starptautiskā latviešu jauno mūziķu radošā nometnē, Ogrē, visiem dalībniekiem un mācībspēkiem bija iespēja izpildīt, t. s., "sarunas" lapas, kuŗās tie varēja rakstīt par saviem nometnes iespaidiem, ieguvumiem, nākotnes vēlmēm un kādu īpatnu mirkli vai brīdi nometnes laikā. Dalībniekiem un pasniedzējiem arī bija iespēja izteikt savas domas divos nometnes avižu numuros. Tagad, kad daudz tiek diskutēts par jauniešu izglītību Latvijā, domāju, ka lasītājiem varētu būt interesanti iepazīties ar pašu jauniešu uzskatiem, vismaz attiecībā uz mūzikālo izglītību (Citāti šajā rakstā ir ņemti no "sarunām" un avizēm.).

Pirmkārt, rakstiskās atsauksmes tikai apliecina to, ko pasniedzēji izjuta nometnes laikā - jaunai paaudzei ir ļoti liela zinātkāre, gan par jaunām partitūrām, gan par jauniem ierakstiem un mācību materiāliem. Kā savu nozīmīgāko ieguvumu nometnes laikā gandrīz visi dalībnieki minēja ieskatu, ko tie guva lekcijās un meistarklasēs, sastopoties ar lektoriem un māksliniekiem, kas spēj ar viņiem kontaktēties dzīvos un saistošos veidos. "Es dzirdēju un uzzināju tik daudz par mūsdienu latviešu mūziku. Tādu plašu informāciju gandrīz neiespējams atrast bibliotēkā." "Pateicamies prof. Avramecam par brīnišķīgajām lekcijām. Klausītāju patieso interesi apliecināja vētrains atzinība." "Šī lekcija (Andrā Veismaņa stāstījums par baroka operu) man deva daudz ko jaunu un vēl vairāk ieinteresēja par seno mūziku. Sapratu, cik tomēr ļoti maz mēs zinām par to."

Vairāki pasniedzēji atzīmēja, ka jauniešiem bija lielāka interese šajā nometnē, nekā iepriekšējās, par mūsdienu latviešu komponistu skaņdarbiem, kuŗus tie arī bija sagatavojuši savām attiecīgajām meistarklasēm. Pasniedzējiem jauniešu spilgtā zinātkāre nepagāja gaŗām. "Prieks atrasties šo jauno, starojošo, gribošo un varošo jauniešu vidū!" - Vilnis Pelnēns. "Prieks par mākslas izglītību jūsmīgai jaunatnei!" - Vija Vētra. "Ar prieku darbojos ar topošajiem

jaunajiem pianistiem, kuŗi ir ļoti dažādi profesionālā ziņā, bet kas ar neviltotu interesi un maksimālu aizrautību paņēmu visu, ko spēj." - Teofilis Biķis.

Rakstot par savām nākotnes vēlmēm attiecībā uz mūzikas nometni, vairums jauniešu cerēja, ka nākamā nometnē atkal notiktu nodarbības, kuŗas saistītas ar deju, kā tas bija ar amerikāņu ritmu speciālistu Roberta Levina klasē un indiešu deju speciālistes Vijas Vētras meistarklasē. Citi izteica cerību, ka nākamā nometne notiks meistarklases, kuŗas apskatīs improvizāciju un dzesu un ka tajās būs mazliet vairāk brīva laika, lai varētu, pēc iespējas, tuvāk iepazīties ar nometnē pieejamiem kompaktdiskiem un video filmām.

Mūzikas koledžās bieži esot kompaktdisku aparāti, bet pašu disku, diemžēl, ļoti maz (Šīs nometnes komaktiski un video filmas, kuŗu iegādāšanos atbalstīja Latviešu Kultūras Biedrība TILTS, tika nodoti LMA bibliotēkai un Ogres mūzikas skolai.).

No skolotājām, kas piedalījās nometnē, nāca priekšlikums nākamreiz izveidot īpašas lekcijas par metodiku un mācību materiāliem. Pūtēji vēlējās, lai nometnē būtu vismaz viens, ja ne vairāki, kvinteti un daudz dalībnieku izteica vēlēšanos, ka nākamā nometne atkal sagatavotu viencēlienu operu. Vēl tika pieminētas daudz un dažādas idejas, un tieši prieks par šo dažādību un svaigiem uzskatiem, kā arī pa reizei par kritiku, jo tas viss liecina, ka jaunai paaudzei ir jau savi raksturīgie uzskati, kā arī zināma pašapziņa.

Šī pašapziņa varbūt visspilgtāk izpaudās 15. jūlijā, kad notika jauno komponistu autorkoncerts, kuŗā paši nometnes dalībnieki atskatīja savu kollēgu - Sintijas Derumas, Mārites Dombrovskas, Agnetas Krilovas, Uģa Krišjāņa un Solveigas Selgas kompozīcijas. "Īpatns, bet patikams bija brīdis 15. jūlijā, kad notika jauno komponistu koncerts. Es sapratu, ka tiešām te, Latvijā, veidojas labi komponisti. Tas bija skaisti." Jauna komponiste izteicās sekojoši: "Pirmo reizi piedzīvoju to īpatnējo sajūtu, kad klausītāju pārpildītajā koncertzālē tiek atskatīts mans skaņdarbs."

Kā īpašu mirkli vai brīdi dalībnieki minēja mūzicēšanu pāri pusnaktij maratona koncertos. - "Maratonkoncertos guvu patiesu gandarījumu un publikas atsaucību. Apbrīnas vērts bija pasniedzēju entuziasms!" Dalībnieki arī par īpašu mirkli uzskatīja iepazīšanos ar nometnes lektoriem un to sniegumiem: "Aizraujošas bija rīta lekcijas, īpaši Arnolda Klotiņa un Borisa Avrameca." Īpatns mirklis bija āfrikāņu ritmi un dejas. Gribētos vēl kaut ko tādu eksotisku." "Lekcija par Pēteri Vasku un "Musica Dolorosa" ieraksta klausīšanās man sagādāja nopietnu un īpatnu brīdi." "Ļoti patika lekcija ar Imantu Kalniņu, tas bija man nozīmīgs brīdis." "Satikšanās ar Viju Vētru atstāja manā sirdī dziļu iespaidu. Par to grūti rakstīt, bet es gribu pateikt, ka man pat pasaules izjūta izmainījās."

Vairāki dalībnieki, kā savu īpatnējo mirkli, pieminēja siltās attiecības starp pedagogiem un studentiem. "Es vēl nevienā vietā nebiju sastapis tik daudz laipnu un atsaucīgu pedagogu, kas uztver tevi kā līdzīgu." Pārlasot mācībspēku aptaujas, vairākas reizes tika minēta vēlēšanās arī turpmāk ar jauniešiem tikties un strādāt: "Kā jau vienmēr - no vecās paaudzes uz jauno paaudzi!" - Uga Grants.

Mūzikas nometnes noslēguma vakarā vairāki dalībnieki man stāstīja, ka rudenī viņi centīsoties apmeklēt Ērika Biezaiša latviešu mūzikas krātuvi Raiņa Literātūras un mākslas muzejā, lai tur tuvāk iepazītos ar ārzemju latviešu skaņdarbiem; diezgan liels skaits dalībnieku par šo krātuvi nebija informēti (Pēc nometnes man bija iespēja pirmo reizi apmeklēt šo vērtīgo krātuvi, kuŗu rūpīgi sakārtojusi un pārskata Vizbulīte Bērziņa.). Studenti izteica interesi tagad izlasīt A. Klotiņa grāmatas; vairāki nezināja,

ka tādas ir vispārīgi uzrakstītas. Liela interese bija par Pēteru Vasku jaunākajām partitūrām un kompaktdiskiem, kuŗus jaunieši nometnē redzēja pirmo reizi.

Šajās rindās nebija iespējams pieminēt visu rakstisko materiālu, ko iesniedza, apmēram, 50 nometnes dalībnieki no visām Latvijas mūzikas koledžām, pedagogiskām iestādēm un Latvijas Mūzikas Akadēmijas (nometnē piedalījās 102 dalībnieki). Tomēr, ceru, ka šī raksta saturs būs sniedzis zināmu ieskatu jauniešu patiesā vēlmē un galavībā vairāk iedziļināties nevien savā mūzikas specialitātē, bet arī labāk izprast šīs specialitātes vietu savas latviešu kultūras un arī daudkultūru kontekstā. ♦

Dace Aperāne,
Ņujorkā

=====

NO FLORIDAS UZ LIEPĀJU

Miķelis Čauris šī gada jūnijā pārdeva savu māju Floridā, ieskaitot apelsīnu kokus, un pārcēlās dzīvot no St. Pēterburgas, Floridā, ASV, uz Liepāju, Latvijā. Aizbraukšana notika bez "krokodiļa asarām". Kaut gan Floridā bija karsta vasara, hurikāni (Atlantijas okeānā radušās milzīga vēja un lietus gāzu viesuļvētras - aukas, orkāni) šogad nav šo vietu vēl apciemojuši, kaut gan pavalsts piedzīvoja lielus ugunsgrēkus.

Čauris Rīgā ieradās ar "naudas maisu", un bez kādas kontroles viņu izlaida no muitas. Viņš tūlīt varēja skatīties pēc savas nākamās "pils", kaut rakstiski viņš jau bija saņēmis dažus norādījumus par iespējamiem pirkumiem.

Tomēr atrast jauno dzīves vietu Liepājā nebija viegli, jo pārdošanā ir ļoti maz māju. Bez grūtiobām dzīvokļus var dabūt pirkt krievu celtās "kastēs", sākot ar Ls 1000. Dažādu apstākļu dēļ Čaurim tie nav bijuši "pa prātam". Viens kavēklis ir tas, ka Liepāja ir pilna ar krieviem, kas apmetušies tur uz dzīvi. Bez tam tur nevar atrast siltumu, kad to vēlas, nav arī kur novietot auto. Savu mašīnu pa nakti uz ielas nedrīkst atstāt. Ir diezgan droši, ka no rīta tā vairs tur nebūs atrodama. Zagļu ir tik daudz, kā nekur citur pasaulē. Arī krāpnieki ir visur, ieskaitot Saeimu un bankas. Kāds gudrinieks nesen "aizlaidies" ar pusotra miljona latiem kabatā. Latvijā naudu turēt bankā ir pēdējā mulķība, norāda Čauris.

Kādreizējais liepājnieks tomēr ir nopircis divu stāvu namu Liepājā par 18,000 latiem. Tā ir mūŗa ēka ar lielu dārzu, siltumnicu un garažu. Diezgan nolaistā ēka Annas baznīcas tuvumā prasis daudz naudas remontiem.

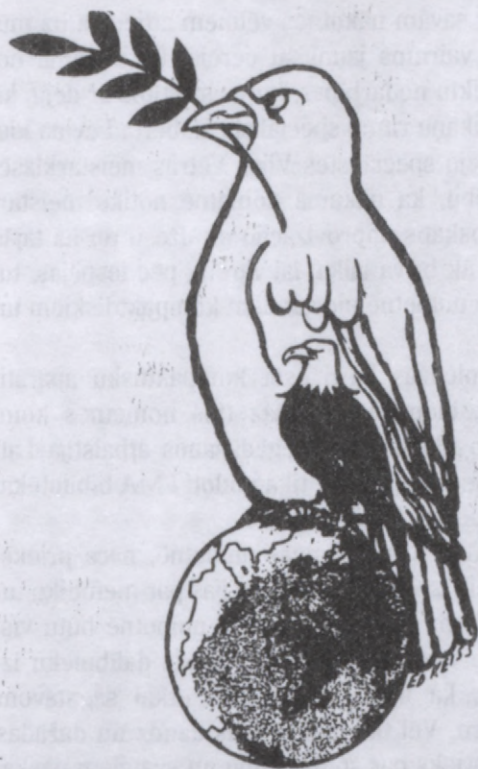
Grūtības viņam esot bijušas ar Latvijas pases dabūšanu, jo nekur nav atrodami viņa dzimšanas dati. Jāiet no Poncija uz Pilātu, bet uz priekšu netiek, un tā lieta nekust. Čaurim ir papīrs, kuŗu iedevusi Latvijas vēstniecība Vašingtonā (arī Londonā), bet uz tiem Latvijā nemaz neskatās. Lai varētu ko panākt, būs jāņem advokāts un ar diviem lieciniekiem jāiet uz tiesu, lai pierādītu, ka viņš dzimis un audzis Nicā. Te ir tāda birokrātija, kā nekur citur pasaulē, nopūšas Čauris.

Šī vasara Latvijā esot bijusi vēsa, bet rudens solīts silts. Varbūt "budži" paspēsot novākt sapostīto ražu. □

Vk. I.,
Ņujorkā

=====

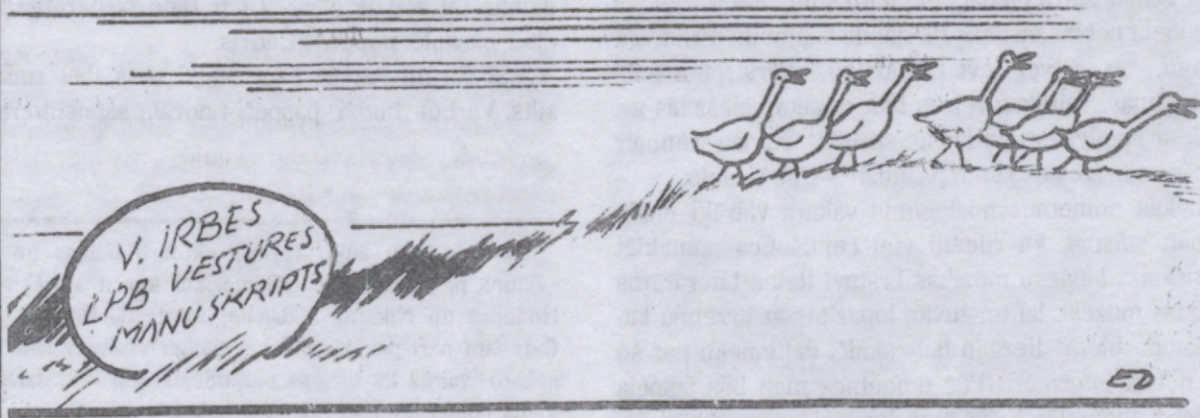
♦ Milzīgu auku (Mičs) oktobra beigās un novembra sākumā piemeklēja Centrālameriku, kur it sevišķi 2 valstis - Hondurā un Nikaragvā dzīvību zaudējuši tūkstošiem cilvēku (līdz šim pāri par 11,000, bet galīgo skaitu varbūt neuzzinās nekad), vairāk kā miljons pazaudējuši itin visu dzīves iekārtu. Valda postāža, kuŗas rezultātā bojā gājusi raža, ieskaitot banānus, kuŗu cena rezultātā Kanadā un ASV varbūt pat trīskārsosies. Atkopšanās no šīs dabas katastrofas prasis gadus, pat gadu desmitus. Kanada un ASV iet palīgā, atvēlot miljonus.

Kas isti pasaulē valda?! AN ērglis?!
- Neviens, bet viens otru baida!

Vienu un to pašu katrs uztver citādi
Dziesmu svētku laikā visu varēja dalīt divi daļās.

Nav pīlišu, kas to izperētu

LATVIAN-RUSSIAN RELATIONS: OMINOUS
SIGNS

John Eichmanis, BA, MA, Mphil,

Vice-President, Latvian National Federation in Canada,
Member of the Board of the World Federation of Free
Latvians.

/Continuation from MLB Ziņotājs, October, 1998/

Given Russia's position that the Baltics should stay out of NATO, the fact that at the Madrid Summit NATO expressly mentioned the Baltics as possible contenders for membership could not have been welcomed by Russia. Nor could Moscow be pleased by the reports during 1997 that the U.S. and the Baltics were planning a joint charter that would commit the U.S. to assist the Baltics in finding security within Europe. As a counter-offensive, Primakov broached the subject of providing security guarantees to the Baltics, at this point only mentioning that such guarantees should be provided at an international level, but outside NATO and without Russian participation. By October, Russia's position had radically changed, now the guarantees would be provided by Moscow.

Aivars Stranga (Aivars Stranga, "Krievijas Baltijas Politika" (Russia's Baltic Policy), *Izglītība un Kultūra*, March 12, 19, April 2, 1998) has analyzed the discussions that took place in Moscow policy circles during the intervening months as the Russian Foreign Ministry sought to clarify its relations with the Baltics. The Foreign and Defense Policy Council, headed by Sergei Karaganov, issued a report in October that argued for a more 'flexible' policy toward the Baltics, emphasizing that Russia should not make the security issue the centerpiece of Russia's policy toward the Baltics. Rather, the report acknowledged that it would be advantageous for Russia if the Baltics entered the European Union; at the same time, Russian businessmen should do everything to squeeze into the Baltics. With respect to the issue of Russian speakers, it was stated that Russia should use extreme pressure against Latvia and Estonia in order to be able to use these Russian speakers in the interests of Russia. Moreover, Russia should be able to use the Baltic states competition for Russian transit business as a way to leverage its policies. If there was a weakness in Russian policy, it was the inability of Russian authorities to coordinate their Baltic policy (The stumbling block has been Moscow's inability to mobilize private economic interests in the interests of state policy. Proposed sanctions against Estonia failed on these grounds and would appear to have done the same in the case of Latvia. *The Economist*, "Russia and the West: Still most awkward partners", May 10-16, 1998). However, as Stranga notes the report did not mention any security guarantees. Overall, Karaganov's recommendations follow closely the February statement. The policy course he set out has at its basis continued pressure on the Baltics to create an atmosphere of tension conducive to intimidating the Baltics.

The other report was issued by Dimitri Trenin of the Moscow branch of the Carnegie Endowment for International Peace. He also argued that the security issue be downplayed and that instead the issue had to be transformed into an issue of Russian-Western cooperation. He recommended that the rhetoric of NATO expansion to the Baltics had to be minimized, since this possibility was highly unlikely and instead suggested that the Baltics be offered security outside NATO. Support was offered for the Baltics' membership in the EU and for Russia taking a more active role in the Partnership for Peace program

along with the Baltics. He also recommended that Russia do more to actively participate in the Council of the Baltic Sea States and improve its economic and cultural bilateral relations with each other of them. The border treaties should be signed without this being coupled with the issue of the Russian speakers in Estonia and Latvia. As events have turned out, Trenin's ideas were not accepted by the political and foreign policy elites in Moscow; in comparison to Karaganov, Trenin's views can almost be characterized as 'liberal' in their attempt to create more cooperative relations with the Baltics (Another version of his proposals re: the Baltics can be found in Andrew J. Pierre and Dimitri Trenin, "Developing NATO-Russian Relations," *Survival*, Vol. 39, No. 1, Spring 1997). Subsequent events have shown that Moscow has opted for the policy recommendations of the Foreign and Defence Policy Council. However, before fully implementing this course of action, Primakov had to play one other gambit.

After NATO's summit in Madrid recognized the possible future candidacy of the Baltic states, Russia proposed its own counter-offer. At the Vilnius Conference of Coexistence of States and Good-Neighborly Relations as the Guarantee of Security and Stability in Europe in September, Chernomyrdin suggested that Russia could guarantee Baltic security if they foreswore any associations with any other military block, e. g. NATO (See Vladimir Shustov, "Russia and Security Problems in the Baltics," *International Affairs* (Moscow), Vol. 44, No. 1, 1998). This suggestion was made official when Lithuanian President Brazauskas went to Moscow at the end of October to sign the two Countries' border treaty. Similar offers were presented to the other two Baltic states, but after a flurry of consultations in each of the Baltic capitals, the Russian offer was rejected (Joint Communique of the Three Baltic Presidents, *Current Latvia*, Nov. 7, 1998 (<http://www.mfa.gov.lv/mfa/pub/news/PRESS/pr971110.htm>). Yeltsin raised the issue again when in December he visited Sweden, though now he included the possibility of creating a Baltic security zone that would include the Nordic countries. Yeltsin even offered to unilaterally decrease by 40% the size of the Russian army in the northwestern military district (Shustov, *op. cit.*). Sweden and eventually Finland were to reject this Russian offer, as did the Baltics (The Karaganov-Primakov line continues too be advanced, see Shustov, *op.cit.*).

Primakov thought that the ball was in the Baltic's court, and "everything depends on them (RFE/RL, Dec 4, 1997). For their part, Baltics were busy preparing to sign the Baltic-U.S. Charter in a few weeks and were not prepared to seriously take up the Russian offer. Their previous experience with Russian security guarantees had ended with their occupation. U.S. Baltic Charter was duly signed on January 16, 1998 in Washington, D.C. and as the U.S. Ambassador to Latvia, Mr. Napper, stated, the charter is a "politically binding statement of bilateral cooperation" (Quoted in *Baltic Times*, Nov. 28, 1997.), that symbolically places the Baltics outside Russia's sphere of influence.

It does appear evident that Russia has accepted the possibility that the Baltics could escape from its sphere of influence. Primakov has, as has been indicated, enunciated very clearly Russia's policy towards the Baltics; they must submit to Moscow's *diktat*.

Over the past few months, there has been a concerted effort made by various Russian commentators and their friends to persuade the West that Russian relations with the West are in danger of seriously deteriorating if NATO expansion is pursued beyond the first round, in particular if the three Baltic states are accepted into

NATO in 1999 as suggested by Zbigniew Brzezinski (Zbigniew Brzezinski, A Geostrategy for Eurasia, *Foreign Affairs*, Sept./Oct., 1997.) The sentiments provided below, while not expressing the official policy of Russia do indicate the temper of the debate that is proceeding in Russia and elsewhere about the nature of the Russian-Western relationship. Victor Izraelyan provides several scenarios about how that relationship could develop, depending on how the West treats Russia (Victor Izraelyan, "Russia at the Crossroads: Don't Tease a Wounded Bear", *The Washington Quarterly*, Vol. 21, no.1, Winter 1998). His argument is that the West should not seek to rival Russia in the territory of the former Soviet Union. With respect to the Baltics and other Soviet republics Izraelyan envisages that if the nationalists gain the upper hand in Russia a 'power scenario' would develop that would see a hard line toward the CIS and

the problem of the Russian diaspora in those countries would be greatly magnified. Moscow would use all the means at its disposal, including economic sanctions and political ultimatums, to ensure the rights of ethnic Russians in CIS countries as well as to have an influence on other matters. Of those means, even the use of direct military force in places like the Baltics cannot be ruled out

(*Ibid.*)

If this is the worst case scenario that is yet to become a reality than Mr. Izraelyan has not been keeping up with the daily news. The worst case scenario has arrived for Latvia and the Baltics. To be fair, Mr. Izraelyan indicates that this scenario is emerging.

More explicit view on the Baltics is provided by Valery V. Tsepikalo, Belarus Ambassador to the U.S. Writing in the prestigious American journal, *Foreign Affairs*, Mr. Tsepikalo argues that the West should assist Russia in reintegrating the space of the former Soviet Union, including the Baltic states. He argues that it is in the U.S.'s interest 'to begin supporting integration in the territory of the former Soviet Union rather than the forces that divide the region (Valery V. Tsepikalo, "The Remaking of Eurasia", *Foreign Affairs*, Vol. 77, No. 2. March-April 1998. It is likely that Mr. Tsepikalo also speaks for the revisionist and pro-imperialist elements in Russia when he makes this claim.). With respect to the Baltics, Tsepikalo sees this reintegration will be promoted by the fact that when ethnic Russians gain the vote in Latvia and Estonia they could change the foreign policy orientation of these countries and predicts that there will soon emerge strong forces in the Baltics promoting rapprochement with the CIS states (*Ibid.* The Ambassador lets the proverbial 'cat out of the bag' when he insists that Latvia's and Estonia's policy orientation would change when all 'Russian speakers' are given the vote. Clearly, Russia hopes to gain political advantage from such a scenario and is therefore undoubtedly pressing the human rights issue as a way to achieve this result. When western countries and international organizations also press for rapid naturalization of 'Russian speakers' they may well be assisting Russia to achieve its objective. The cynic could conclude that the Baltic quest for membership in NATO would well be averted to the relief of NATO members and the joy of Moscow.). He concludes: *Eventually economic necessity and the demands for social justice will push Baltic elites toward balanced relations with the West and the East that will presuppose the political neutrality of the Baltics and their deep involvement in the economic life of Belarus and Russia.*

Whether Baltic elites will willingly choose this path is open to question; but there is no doubt that Moscow is determined to give them a push by whatever means possible. Latvia as the country with the largest 'Russian speaking' minority is the most vulnerable to a differentiated

Russian policy of political and diplomatic intimidation. As such it will receive the brunt of Russian abuse. What is not clear is whether Russia will be satisfied with the changes Latvia has made to its citizenship law. After returning from Moscow to Riga Ole Espersens, Human Rights Commissioner for the Council of the Baltic Sea States, admitted that Russia wants a wide range of changes that he himself thought that Latvia should not adopt (*Latvijas Vēstnesis*, May 13, 1998 (<http://www.lv-laiks.lv/raksti/1998/134135/cilv.htm>)).

While in England for the G8 summit, Yeltsin indicated he is prepared to meet with the Latvian President to discuss Latvia-Russian relations (*Russia Today*, May 18, 1998 (<http://www.russiatoday.com/rtoday/news/12.html>)). Time will tell whether Yeltsin will keep his word when back in Moscow. Supported by Western leaders, Yeltsin may feel confident that he has considerable leeway to deal with Latvia and then Estonia as he wishes.

In this context, it must have been disheartening for Baltic elites that the German Chancellor and the French President provided such support for Russia's policy of intimidation. The more so that Germany has a strong tendency to "accommodate" Russia (See the views of former German Ambassador to Russia, Joerg Kastl, "European Security Without Russia", *Aussenpolitik*, No. 1, 1997). It is now largely up to the United States to provide the necessary leadership and backing for the Baltics, under the U.S.-Baltic Charter. But, the U.S. should heed the words of Grigory Yavlinsky, leader of the reformist Yablonko party. He advises that the West should speak honestly about Russia, its achievements and its prospects.

The most important message of NATO expansion for Russians, however, is that the political leaders of Western Europe and the United States do not believe that Russia can become a real Western-style democracy within the next decade or so. In their eyes, Russia, because of its history, is second-class democracy...

Ironically, if the United States explained its push for NATO expansion in these terms to the Russian people, they would at least understand why the alliance is expanding and respect the West for its honesty. But when the West says to Russians: "Russian democracy is fine, Russian markets are fine, Russia's relationship with the West is fine, and therefore NATO is expanding to Russia's borders" the logic does not work, leaving the Russian people and their leaders bewildered and bitter. This resentment will only be exacerbated if the West continues its two-faced policy

(Grigory Yavlinsky, "Russia's Phony Capitalism", *Foreign Affairs*, Vol. 77, no. 3, May-June 1998).

In the context of Russia's relations with Latvia, the West should tell Russia that it has as its first obligation to get its own house in order, to pay and feed its own people, to abide by western standards of human rights, and seek to break the criminal influence on the state and society. Supporting Russian efforts to intimidate Latvia is not how the West should react to Russian great power illusions. The test will come on the issue of the signing of a border agreement between Latvia and Russia, that the latter has put off largely due to the citizenship issue. □

* * * * *

In the August issue of *MLB Ziņotājs* we published Mr. J. Tērauds's letter to OSCE High Commissioner on National Minorities Mr. Max van der Stoep. Mr. Tērauds has now received a reply from the commissioner which is published next.

In addition Mr. Tērauds has despatched a reply to the commissioner. This is also reproduced in order to show that correspondence is possible with high officials.

A REPLY

The Hague
25 September 1998

Dear Mr. Terauds,

Thank you for your letter of July 31. It contains a number of points to which I would like to respond.

Your letter draws attention to the historical legacy and the suffering that many Latvians underwent under Soviet occupation. I would agree that this period entailed considerable suffering for the Latvian people. Since beginning my involvement in Latvia in 1993 as OSCE High Commissioner, I have proceeded from a position of taking full account of the historical and psychological background, and, specifically, of the legacy of 50 years under Soviet rule. No one with an understanding of Latvian affairs could fail to be aware of the bitterness caused by the policy of Russification in this period which led to considerable demographic change. However, this does not mean that constructive way forward from this situation could not and should not be found.

On the issue of citizenship, I find it hard to accept the argument you make which seeks to rule out granting citizenship to those Russians (and presumably other non-Latvians) resident in Latvia who wish to apply. Surveys give a clear indication that the overwhelming majority of non-citizens wish to remain in Latvia and become loyal citizens of the state. Given that those Russian-speakers who wanted to or were able to leave have already done so, it is surely in the best interests of Latvia's security and stability to make progress in integrating more non-citizens into Latvian society as citizens. This is the most reasonable and effective way to reduce the disproportionately large number of non-citizens in Latvia (nearly 28% of the population). In this respect, I agree with the view of those in Latvia, including Latvia's President, that the number of naturalisations ought to increase. This, in turn, will help promote integration. My recommendations on the citizenship issue in recent years have been principally aimed at helping find a way to assist this process.

While on this same point, I would like to make clear that I have at no time urged Latvia to grant *automatic* citizenship to its non-citizen community. I fully respect Latvia's right to set certain language and other requirements as part of its naturalisation procedures so long as these are not unnecessarily complicated. The only exception I have made in my recommendations regarding Latvia's Citizenship Law is that Latvia should take steps to confer citizenship on children born stateless in Latvia since 1991. Such a step would be in conformity with Latvia's obligations as a State Party to the relevant international conventions: the 1966 *International Covenant on Civil and Political Rights*, the 1989 *Convention on the Rights of the Child*, and also the 1961 *Convention on the Reduction of Statelessness*. The conferral of citizenship need not be automatic in that it can be based on an application, on behalf of the child, by the parent(s) or guardian following a required period of residence in the state. This process, however, should not involve particular conditions such as tests for the children concerned. It can be assumed that the education system in Latvia will provide these children with the necessary knowledge of the Latvian language.

You mention also in your letter the separate issue of human rights complaints. I am sure you are aware of my (by now) often stated position on this matter: namely, that since I began my work as High Commissioner I have found no evidence of systematic violation of human rights in Latvia.

In the interests of keeping my letter relatively brief, I would restrict my remarks to the points I have already covered. However, if you would like some further clarification on my views, I would draw your attention to the copy of the enclosed article from the Latvian newspaper *Lauku Avīze* (of 27 August 1998). This article is based on an interview I gave to the newspaper during my most recent visit to Riga. For information, I enclose a copy of the Latvian original and an English-language translation.

Yours sincerely,

Max van der Stoep
OSCE High Commissioner
on National Minorities.

* * * * *

A REPLY TO THE ABOVE

Dear Mr. Van der Stoep,

I was pleasantly surprised and very thankful for your letter of September 23rd. Its contents and the interview with *Lauku Avīze* demonstrate a lot of sensitivity. Thank you for recognizing both sides of the argument.

As you can see from the slim 53% referendum passage of the amendments to the Citizenship Law, almost a half of the Latvian citizens are afraid of the consequences. We are afraid that Latvian citizenship will have to be granted to anti-Latvian children who do not make any effort to learn the language. They project the anti-Latvian atmosphere of their homes into the streets and the countryside creating trouble for the Latvian population.

You are right, in that under normal circumstances immigrants are assimilated in their new homelands through education - formal in schools and informal through their surroundings. Since the Russian presence in the cities is overwhelming and the state financed Russian school system only pays lip service to their commitment to teach the Latvian language, progress will be slow. Do not be surprised that only 4000 Russians have applied for citizenship. The others do not want the responsibility that comes with the privilege. Therefore, the fair rule is to grant citizenship to those who apply for it and demonstrate knowledge of the Latvian language, history and constitution. This should include the children. It is the Latvian and not the Russian culture that is in danger of being trampled. It is the Latvian and not the Russian human rights that are being abused.

As the High Commissioner on National Minorities, please, consider the possibility that the ethnic pressures actually put Latvians in the role of the minority. Latvians are openly and severely repressed in Russia and by extension Latvians in Latvia are afraid of reprisals which might go beyond the economic pressures that Russia puts on Latvia to regain its supremacy.

Surely you know enough about the development of democracy in Russia to realise that political fairness does not exist there yet.

Your letter gives me hope that the High Commissioner listens. Please, give us a sign that he understands and a ray of hope by supporting Latvian views where they are just. All we want is to have a fair treatment.

Yours truly,

Jānis Tērauds,
101 3rd Ave., St. Brieux,
Saskatchewan, S0K 3V0, Canada

=====

Your comments, contributions and donations towards this particular column are most welcome. Please, address them to the Editor: 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, QC, Canada H9X 2R2, phone 514-457-9832, fax 514-457-3496.

MEKLĒ JAUNU DRAUDZES MODELI LELBA Kanadas apgabala konference

Šī gada 18. un 19. septembrī, Sv. Andrēja baznīcas sarakojumu zālē notika LELBA Kanadas apgabala konference, kurā piedalījās 8 draudžu mācītāji un 22 laju delegāti no 9 draudzēm. Apgabalā pavisam kopā apvienotas ir 17 draudzes. Tas nozīmē, ka 7 no tām šajā nozīmīgajā saietā nepiedalījās. Tas apgabala vadību neiepriecina. Draudzēs pēc 1997. g. statistikas sastāv 3,952 iesvētītie draudzes locekļi. Lielākās no tām ir Toronto Sv. Jāņa dr. ar 1,113 dr. loc., Toronto Sv. Andrēja dr. ar 1,083 dr. l., Hamiltonas Kristus dr. ar 426 dr. l., Montrealas Trīsvienības dr. ar 311 dr. loc. utt. Mazākās - "Thunder Bay" dr. ar 22 dr. l. un Niagāras dr. ar 25 dr. l.

Konferenci atklāja ar svētbrīdi, kuŗam sekoja dienas kārtības un iepriekšējās konferences protokola pieņemšana, konferences vadības izraudzīšana un Bībeles stunda, ko vadīja prāv. Fr. Kristbergs. Pirmās dienas darbu noslēdza māc. I. Gaides rūpīgi sagatavotais referāts - "Nozīmīga dzīve: kas iegūts, kas zaudēts? - Kā var atvieglināt nastu?" Referātā bija daudz dažādu apakšpunktu, kā dzīves nozīmes meklēšana, Dieva vārda atklāsmē, dzīves pieredze, dzīves ieguvumi, dalīšanās ar citiem, saistības ar garīgām mantām, dzīves grūtības, gudribu pūrs, meklēt cilvēkā ko nozīmīgu, ko dodam un radam, ko saņemam un sakrājam, nostāja pret to, ko nevaram mainīt, nastas atvieglinājumi dara dzīvi vieglāku, sudrabainas atmiņas, vienkārša pieeja, vecumā kļūstam atšķirīgāki, spēja piedot un c.. Tas izraisīja dziļas pārdomas un ieskatu problēmās, ar kuŗām mums jādzīvo. Šis materiāls būtu jādzird un jāizvērtē katrā apgabala draudzē.

Konferences dalībnieki uzklauzīja arch. E. E. Roziša, LELBA garīgā vadītāja prāv. U. Cepures, apg. prāv. Fr. Kristberga, Kanadas pārstāvja Baznīcas Virsvaldē pārstāvja M. Štauvera, kasieres M. Pārupes un Dāmu komiteju darba koordinētājas B. Kūlas un katras pārstāvētās draudzes isus ziņojumus un visus tos pieņēma zināšanai. Nav šaubu, ka konferences sekretārs G. Aparš pie tiem pakāvēsies protokolā. Būtu vēlams, ka ar tiem, izmantojot delegātu saņemtas kopijas, iepazītos vairums draudžu locekļu, kas tos savās mājās nedzirdēja. Draudzes varētu tos pavairot un izdalīt savos dievkalpojumos, jo pilnīgs to atreferējums šeit telpas trūkuma dēļ nav iespējams.

Plašākas pārrunas izraisīja Latvijas Ev.-Lut. Baznīcās (LELB) un Latvijas Ev.-Lut. Baznīcas Ārzemēs (LELBĀ) sadarbības dokuments, ko LELBĀ Baznīcas Virsvalde nodevusi nobalsošanai un kas LELB jau pieņemts šī gada pavasarī notikušajā sinodē. Nebija iebildumu pret sadarbību, bet gan pret dažiem kārtības noteikumiem, kuŗus nolēma lūgt pārstrādāt pirms to pilnīgas apstiprināšanas. Runa bija par diocēzes jautājumu, kas it kā ierobežojot draudžu neatkarību un varētu kļūt par diktātu. Apgabala mācītāji sagatavoja īpašu vēstuli arch. E. E. Rozītim, ko konference pieņēma, pievienojot tai arī draudžu darbinieku rezolūcijas. Jācer, ka Baznīcas Virsvalde šos iebildumus ņems vērā, vienalga kāds būs tikko aizvadītā nobalsojuma rezultāts.

Vēlēšanās jau pirmajā balsojumā ar vajadzīgo par balsu skaitu (50%+1) par apgabala prāvestu ievēlēja līdzšinējo - prāv. Fr. Kristbergu, bet ar aklamāciju laicīgo pārstāvi Baznīcas Virsvaldē - M. Štauveru, kasieri - G. Aparu, bet par kasieri Dainu Braunu no Otavas Miera draudzes, jo Mirdza Pārūpe amatam vairs nekandidēja. Viņa par līdzšinējo darbu saņēma sirsnīgu pateicību.

Notika atsevišķas draudžu darbinieku un mācītāju apspriedes. Draudžu darbinieki veselā rīta cēlienā iztirzāja vairākus jautājumus, kuŗu vidū galveno vietu ieņēma jau-

najiem dzīves apstākļiem piemērota draudzes veidola veidošana. Katrs parstāvis deva savu pienesumu.

No visa uzklauzītā plenārsesija pieņēma šādus galvenos modeļa ieteikumus: 1. Reizi gadā apgabala draudžu mācītājiem vienu svētdienu (vienā datumā) vajadzētu kalpot kā sava draudzē kādā citā pilsētā, ne savā. Tas sasaitētu apgabala draudzes un iepazīstinātu ar tā garīgās aprūpes vadītājiem.

2. Draudžu pārvaldēs jāpanāk jaunās maiņas ieviešana un daudz jāstrādā jaunās un vidējās paaudzes iesaistīšanā draudžu vispārējā darbā. Lai to panāktu vēlams būtu izveidot dažādas darba grupas un lielajās draudzēs tās varētu darboties dažādās pilsētu daļās.

3. Jāveido īpašas celsmes dienas jauniešiem un īpaša darba programma.

4. Ja kādā draudzē viesojas viesu māc. no Latvijas, piedāvāt to arī pārējām apgabala draudzēm.

5. Arvien uzklauzīt idejas un meklēt jaunus risinājumus dažādajām draudzes pastāvēšanas un veidošanas problēmām.

6. Uzsvērt, ka mana baznīca ir visās draudzēs!

7. Izmantot elektroniskās sazināšanās iespējas.

8. Ieviest līdzīgas pārrunas katrā draudzē, lai draudzes modelis iegūtu daudzpusību.

Mācītāji savā apspriedē, kā to ziņoja māc. I. Gaide, ieteica pirms Teoloģijas Institūta apgabala rīkot mini draudžu dienas. Izskanēja arī doma, ka varbūt būtu griezams draudžu dienu modelis. Vajadzīgas vairākas apgabala mācītāju tikšanās un jādomā par nomaļo draudžu garīgo aprūpi.

Nākamā apgabala konference notiks pēc 2 gadiem, 2000. gada rudenī, jo nākamgad Klīvlāndē notiks LELBĀ sinode, kuŗā būs jāpiedalās arī visiem draudžu pārstāvjiem, jo tā ir mūsu kopējā baznīcas vienība šajā kontinentā. Par vietu un laiku lems vēlāk.

Konferenci noslēdza dievkalpojums ar dievgaldu. Tajā sprediķoja prāv. Fr. Kristbergs.

Konferences dalībniekus paēdināja Sv. Andrēja draudzes dāmas, kas bija klājušas skaistus galdus un sarūpējušas garšīgas maltītes. Netrūka ne nieka. Par to viņas saņēma sirsnīgu paldies.

Noslēgumā jāsecina, ka apgabala iestājies pārmaiņu laiks, kas prasa savu risinājumu. Jāpriecājas, ka vismaz tiem baznīcas darbiniekiem, kas bija atraduši ceļu uz šo darba saietu, netrūka drosmes izvērtēt apstākļus un nākt ar saviem ierosinājumiem un darba piedāvājumiem. Jācer, ka šī pieeja atbalsosies draudzēs. Nevienam nebija šaubu, ka mūsu baznīcai ir jāpastāv un ka tai tieši šobrīd ir liela nozīme gan sadarbībā ar Latviju, gan pašas uzturēšanai svešatnē, kuŗā gan esam iedzīvojušies, bet nespējam dažkārt pārvarēt dažādus sadzīves jautājumus. Citiem vārdiem, netrūkst problēmu, nedz gaiša skata. Ar Dieva palīgu iesim uz priekšu!

Šo ziņojumu noslēdzot, īpaši jāpiemin tagad jau nelaiķa diakona Egona Jēkabsona pienesums, kas ik konferencē atplauksnīja ar savu dvēseles gaišumu. □

M. Štauers

Mūsu Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze savas patreizējās saimnieciskās un pastāvēšanas problēmas (un tādas ir) mēģina risināt ar plašu aptauju, ko š: jā dienās saņems visi iesvētītie draudzes locekļi. Ikviens mudināts tajā piedalīties, aicina dr. pr. Andris Spura. Tā jāizpilda līdz 30. novembrim. Jāiesniedz dievkalpojums mācītājam, vai jeb kuŗam draudzes valdes loceklim. Vērt sūtīt arī pa pastu. Draudzes valde sagaida, ka aptaujā piedalīsies visi draudzes locekļi.

**LATVIJAS UN LATVIEŠU IZCELSMES LEDUS
HOKEJISTI ZIEMEĻAMERIKĀ
1997./8. GADA SEZONĀ**

Nacionālā Hokeja līgā (NHL):

Arturs Irbe, vārtsargs,	Vancouver Canucks
Michael Knuble	Detroit Red Wings
Sandis Ozoliņš	Colorado Avalanche
Jarrold Skalde	San Jose Sharks
Pēteris Skudra, v. s.	Pittsburg Penguins
Sergejs Zoltoks	Montreal Canadiens

Amerikāņu Hokeja līgā (AHL)

Aris Brimanis	Michigan Moose
Herberts Vasilejevs	Beasts of New Haven
Arturs Kupaks	Hershy Bears

Internacionālā Hokeja līgā (IHL)

Viktors Ignatjevs	Long Beach Ice Dogs
Rodrigo Lavipš	Las Vegas Thunder
Grigorijs Pantelejevs	Orlando Solar Bears
Jānis Tomans	Detroit Vipers

Austrumu Hokeja līgā (ECHL)

Rolands Ozoliņš	Pee Dee Pride
-----------------	---------------

Centrālā Hokeja līgā (CHL)

Aleksandrs Cuncukovs	Nashville Ice Flyers
Igors Bondarevs	Huntsville Channel Cats

Apvienotā Hokeja līgā (UHL)

Raits Ivanovs	Flint
---------------	-------

Ontario Hokeja līgā

Arvids Railis	Erie Otters
---------------	-------------

Riemu Profesionālā Hokeja līgā

Gatis Ceplis	Fort Worth Brahmas
Sandis Girvies	Sanandpelo Outlaws
Aleksejs Hromeenenkovs	Waco Wizards
Mihals Bogdanovs	Waco Wizards

Rietumkrasta Hokeja līgā (WCHL)

Edgars Atkovskis	Tacoma Sabercats
Sergejs Naumovs	San Diego Gulls
Aigars Mironovs	Bakersfield Fogs

A. Blāķis

MEKLĒ

Mildu (Zaigu) Dambis, Jēkaba m., dzimusi Barovska, latviete, dz. 1911. g. 19. aprīlī.

Pirms kara dzīvojusi Jelgavā. 1945. g. Vācijā precējusies ar Arnoldu Ozolu. 1946. gadā aizbrauca uz Angliju. Londonā precējusies ar Rozenbergu, pēc tam abi pārcēlusies uz dzīvi Kanadā.

1955.-58. g. dzīvoja Toronto, Ontario, Kanadā, un sarakstījās ar Latvijā dzīvojošo savu meitu Skaidriti Viksnu pēc adreses Liepājā, Miķeļa Būkas ielā 24, dzīvoklis 11.

Meklē mazdēls **Modris Dambis (Helds)**. Dzīvo Liepājas rajona Grobiņas pilsētā, Celtnieku ielā 40, dz. 25., pasta indekss LV-3034, tel. 3490393, Latvijā.

*

Meklē **Vismeru (?) ģimenes locekļus**, kas 1968. gadā dzīvojuši Montrealā. Lūdzam pieteikt ziņas **MLB Ziņotāja redakcijā**.

Kur palicis izdevums "Akadēmiskā Dzīve" jautā lasītāji Amerikā un citās zemēs, pat Latvijā? Tas kalpo Zinātnei un Tēvzemei un pēc dažu gadu klusēšanas atkal parādījies ar plašu redakcijas kolleģiju un ar agrāk iesūtiem rakstiem. Šis 38. laidniens gatavots apvienotiem Latvijas un trimdas latviešu spēkiem un jau izsūtīts saņēmējiem.

Par zinātnes stāvokli Latvijā raksta Ivars Knēts. Padomju Savienībā pastāvēja 3 galvenās zinātnisko iestāžu formas: augstskolas, zinātņu akadēmijas, institūti un nozaļu pētniecību institūti. Lekciju slodze bija liela, maksāja no valsts budžeta, zinātnei bija jāvelta daudz darba. Zinātņu akadēmijā strādājošiem bija mazāka slodze ar iespēju veikt pētījumu darbus. Bez institūtiem bija daudz organizāciju, kas atradās Maskavas pakļautībā ar militāra rakstura pētījumiem.

Latvijas Augstākā padome nobalsoja par neatkarības atjaunošanu Latvijā, izveidojot dažādas komisijas, un pārņēma Latvijas pārziņā bijušos PSRS ipašumus. Tomēr dažas lietas bija nokavētas, tās bija jau pārdotas.

Latvijas Zinātņu akadēmiju pārorganizēja par neatkarīgu organizāciju. Tās darbība balstās uz 14 ievēlētām ekspertu komisijām. Lielākais projekts bija 34 zinātnisko darbu kopēja financēšana.

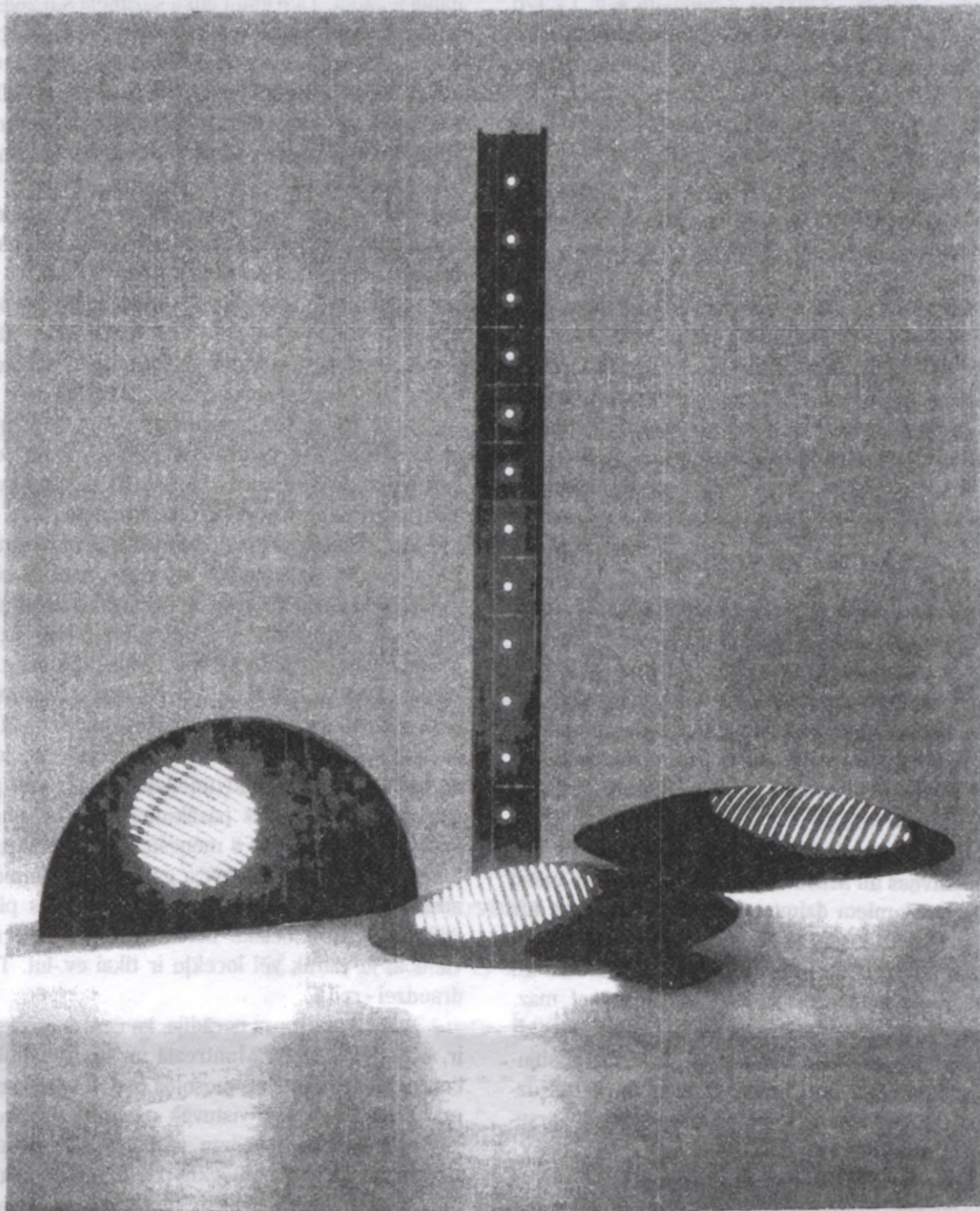
Ķīmiķis Tālis Millers aprakstījis Latvijas Zinātņu akadēmijas veidošanos un darbību. Zinātniskā darba virzieni - būvmateriāli uz vietējo izejvielu bāzes, plazmas ķīmija un tehnoloģija. Viņš publicējis pāri par 200 zinātnisku darbu, ir vairāk kā 80 izgudrojumu autors vai līdzautors, ķīmijas zinātņu doktors, Latvijas Zinātņu akadēmijas patreizējais vice-prezidents. Drīz pēc Rīgas Latviešu viedrības nodibināšanas izveidoja Zinību komisiju, bet ievērojamu zinātnieku vārdi parādījās pēc ilgāka laika posma.

Par Zinātņu akadēmijas veidošanu runāja jau no 1918. g.. Tikai 1936. g., K. Ulmaņa ierosmē, nodibināja Latvijas Vēstures institūtu, bet 1940./1. gadā daudzus latviešu zinātniekus represēja vai nogalināja, bet Latviju iekļāva PSRS sastāvā.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas sākumu var uzskatīt 1946. g. 14. februāri, ar 13 institūtiem. Līdz 1951. g. noteicošā loma bija vietējiem zinātniekiem, pēc tam locekļus pārvēlēja un tikai viens no Latvijas zinātniekiem iekļuva akadēmijā. Sekoja citas pārmaiņas, sākās represiju vilnis, vadība mainījās. Tikai ar 60. gadu vidu Latvijas zinātne lēni, bet neatlaidīgi iekļāvās starptautisku konferenču organizēšanā. Līdz ar latviešu trešo atmodu izveidojās Zinātnieku Savienība. Latvijā akadēmijā ir pāri par 250 locekļi, daži kļuvuši par Goda locekļiem, izveidota plaša starptautiska sadarbība.

J. Freimanis aprakstījis Zinātnes mijkrēsli Latvijā, kad zinātnei no 1992.-1995. g. varēja veltīt tikai ap 0,3% no valsts kopprodukta. Nebija naudas. Tās nav arī tagad un nebūs, laikam, tuvākā nākotnē. Līdz ar to rodas drāmatiska ir zinātnieku skaita samazināšanās. Daudzreiz algās nevar izmaksāt pat garantēto minimumu. Jaunajiem zinātniekiem ieteic braukt strādāt vai praktizēties ārzemēs un nereti viņi tur paliek. Latvijā zinātnieki pašreiz nevar paredzēt, ar kādu zinātniskā darba veidu būs iespējams dzīvot. Nabadzība uzspiež izvēlēties darbu. Naudas trūkuma dēļ Latvijā zinātnei iet grūti. Ekonomiskais stāvoklis Latvijā ir visu grūtību cēlonis. Normālas zinātnes nebūs, kamēr neatjaunosies ražošana un valsts ienākumi.

I. Lazdovskis apraksta izglītību mūsdienu Latvijā. Mūsu uzdevums ir saglabāt, kopt mantojumu un neatlaidīgi rūpēties par tautas izglītību. Ir svarīgi apzināties un saprast lietu patieso stāvokli, bet izkļūt no tā grūtāk. Augstākai izglītībai jābūt pieejamai, mācību programmas regu-

TRĪS MĀKSLINIEKI

Tur, kur ir griba, tur ir ceļš. Par to liecināja Ingūnas un Holgera Eleru, precēta pāra, mākslas darbu skate, laikā no 17.-31. oktobrim, Galerijā 414, kādreizējā šūšanas fabrikā, 372 St. Catherine ielā, Montrealā. Viņiem pa priekšu turpat, laikā no 2.-16. oktobrim, savas gleznas (otrā personīgā izstāde Montrealā) rādīja Ilga Leimane, kas bija līdzējusi Eleriem nokļūt Montrealā un kuņas darbi arī kuplināja atsevišķā telpā ciemiņu skati. Abi Eleri savus darbus bija atveduši no Rīgas.

Ingūna Elere, dz. Arāja, beigusi Latvijas Mākslas akadēmiju 1994. g.. Pēc tam papildinājusi savas zināšanas plastmasas mākslas laukā. Piedalījies 21 grupu izstādēs Latvijā un Vācijā, kā arī brīvdabas skatēs Spānijā. Pirmā personīgā izstāde notikusi 1997. g. Rīgas komercbankā. Viņas mākslas paveids ir dažādu kompozīciju veidošana no lietota papīra. No vecām avīzēm, laikrakstiem un grāmatām viņa veido dažādus darbus, kas attēlo akmens un koka virsmas, no augstuma vērotus zemes skatus u. t. t. Kompozīcijas dēvētas ar numuru apzīmējumiem un nosaukumiem - kā Šķersgriezums u. c.. To izgatavošana prasa vairāku nedēļu laiku. To tematika vispusīga. Darbi liecina par izdomas bagātību un īpaši attīstītu veiksmi tos radīt. Māksliniece atradusi savu stilu un spēj ar to saistīt skatītāju uzmanību. No 20 izstādītajiem darbiem viņa bija pārdevusi 4.

Holgers Elers beidzis Latvijas Mākslas akadēmiju 1988. gadā. Par savu diplomdarbu ieguvis V. Purviša balvu. Viņš veido telpiskas skulptūras no metala gabaliem, galvenokārt, alumīnija. Viņa darbiem ir neparasts veidols, kuņas īpašu lomu spēlē elektriskā gaisma. Objekts # 2 (gaŗā skulptūra šis lpp. foto uzņēmumā - red.) tikko ieguvisi balvu un novērtēta kā izcils darbs, ko izstādīs Rīgas 800 gadu pastāvēšanai veltītā mākslas skatē. Lai darbus pārvestu no vienas pasaules malas uz otru, viņš tos izjauc pa daļām un tad atkal saliek kopā.

Ilga Leimane, montrealiete, arī ir Latvijas Mākslas akadēmijas absolvente, savā personīgajā un arī Eleru skatē viņa iepazīstināja ar darbiem, kas dod iespēju viņas darbu cienītājiem pašiem iztēloties tās ainavas, kuņas viņa radījusi. Tajās jūtamas dažādu krāsu spēles un telpiskas kustības. Arī viņa piesaista skates apmeklētāju aci, neskatoties uz to, ka it kā nobidita malā, telpas pašā galā. Māksliniecei izdevies pārdot vairākus savus darbus.

Šis trijotnes devums bija patikams pārsteigums mūsu kultūras dzīvē. Un to ienesa jauni ļaudis. Par to tiem pienākas sevišķs paldies. Un ne jau tikai mēs, latvieši, bijām viņu vidū. Plaša bija vietējo apmeklētāju saime. Tā lēsta uz vairāk kā 700. Šo viesu vidū bijuši vietējo franču mākslas žurnālu žurnālisti, televīzijas un radiofona pārstāvji. Visi 3 izpelnījušies labu vērtējumu un atzinību, par ko ir patiens prieks. Interesanti atzīmēt, ka telpu ire Montrealā izrādās

ir daudz lētāka kā Rigā - \$ 300 pa 2 nedēļām šeit: Ls 170 par vienu nedēļu Latvijas galvas pilsētā. Nu, protams, izdevumi, lai nokļūtu Montrealā, jāpieskaita klāt, un tad jau nu sanāk krietni vien vairāk.

Jācildina arī tas, ka šie mūsu jaunie mākslinieki visus skates izkārtošanas darbus paveikuši paši. Tā ir uzņēmība, kas īpaši jānovērtē šodienas apstākļos, kuŗos bieži sūdzamies par jauno cilvēku neatsaucību. Viņi, kā redzams, zina savu ceļu.

*

Pie vienas reizes, ārpus kārtas, jāizdara vēl viena atzieme mūsu mākslas dzīvē Montrealā, proti, ka tikko atklātajā Neatkarīgo mākslinieku rudens skatē Gunāra Gemsta mākslas galerijā, ar diviem ļoti izteiksmīgiem maza formāta darbiem piedalās mūsu vecmeistars Oskars Vindedzis. Tie lielo darbu klāstā mirdzēja kā tādas mazas pērlītes. □

M. Štauvers

PIE MUMS MONTREALĀ

Pensionāru otrais saiets septembrī notika 24. datumā un to, kā parasti, atklāja valdes priekšsēdis V. Paegle, iepazīstinot ar ciemiņiem no Anglijas, kuŗus bija atvedis K. Čaks, un paziņojot sēru vēsti, ka mirusi ilggadīgā apvienības biedre Dr. Antonija Tiltiņa, kas, kad vēl bija pie veselības, tik bieži apmeklēja saietus un čakli piedalījās sarunās. Viņš lasīja arī vairākus dzejoļus (Dzejas lasīšana pensionāros ir īpaša lieta!).

Lūgšanu teica māc. R. Caune. Viņa arī stāstīja par savu otreizējo Latvijas un Mūsu Trīsvienības draudzes māsu draudžu apciemojumiem dzimtenē. Viņa norādīja, ka tur vērojama gan bagātība, gan reizē nabadzība. Pozitīvo pārmaiņu visvairāk Kurzemē, bet citādi tas esot Vidzemē un Latgalē un draudzēs, kuŗās jaunās paaudzes esot maz. Grūti izdzīvot lauku cilvēkiem, kuŗu jau tā bēdīgo stāvokli vēl pasliktinājis pārmērīgais lietus un tā izdarītie postījumi. Viņa apciemojusi 5 no 7 māsu draudzēm, kuŗās uzņemta ar patiesu laipnību un sirsnību. Skaista esot Gāršene un tās apkaime.

Jūlijs Metums pastāstīja par savu vasaras ceļojumu uz Prinča Edvarda salu un par iespaidiem Kanadas Atlantijas okeāna malā, kur daba esot skaista un cilvēki pretimnākoši, sirsnīgi.

Duetu dziedāja E. Reveliņš un J. Metums, kamēr V. Paegle lasīja humoreskas no Tukuma avīzes.

Par cienastu bija rūpējies L. Bisenieks ar savām čaklām saimniecēm.

Mūsu sabiedriskam centram jau 15 gadi

Montrealas latviešu sabiedriskā centra atbalstītāji un biedri šā gada 27. septembra pēcpusdienā bija sanākuši Centra telpās, lai atskatītos, papriecātos un lepotos ar sava skaistā īpašuma 15 pastāvēšanas gadiem. Doma par "sava kaktiņa, sava stūriša zemes" iegādi montrealiešu galvās mājaja jau neilgi pēc viņu ierašanās šajā Kanadas lielpilsētā, sākot ar 1947. gadu. Pirms daudziem gadiem man kāda vecāka vietējā kanadiete aizrādīja: "Jūs zināt, Montrealai ir divas sejas!" Gadus 45 vēlāk šis divi sejas nav mainījušas, bet gan kļuvušas daudz iezīmīgākas un, diemžēl, arī neiecietīgākas.

15. gadu atceres saietu atklāja centra valdes priekšsēdis Andrejs Vitols, kas vada arī Montrealas latviešu organizāciju padomi, ar īsu uzrunu un laimes vēlējumeim, lai Centrs pastāvētu vismaz vēl tikpat daudz gadu. Tuvāk par Centra vēsturi, par montrealiešu ilgām pēc sava nama, sappiem un ilūzijām pastāstīja centra "dvēsele" un pircējs Augusts Pušpurs, norādot, ka jau 1949. gadā pie Montrealas katviešu biedrības nodibināja Nama komiteju, kas neilgi pēc tam izveidoja nama fondu ar mērķi vākt līdzekļus

nama iegādei. Tā 6 gadu laikā sazīmēja \$ 6.268.- un oficiāli izveidoja Latvian House Inc.. Darbinieki apskatīja vairākas celtnes, no kuŗām vienu nopirka 1959. gadā. Intereses trūkuma dēļ to nedaudz vēlāk pārdeva par \$18,000.-. Grūtības radīja valdes izveidošana. Tajā laikā Montrealā un tās apkārtnē dzīvoja pāri par 2000 latviešu, bet šodien šis cipars samazinājies vairāk kā par pusi.

1965. g. nama fonds nopērk māju Hamptona ielā. Tās nama pagrabs tiek izmantots sabiedriskiem pasākumiem, bet divi augšējie stāvi izīrēti. Cena \$ 25,000.-. Parāds vēl par namu - \$ 5,500.-. Tā 30 gadu laikā tika sazīmēti ap \$ 20,000, kas visi ieguldīti Hamptona ielas mājā. Šī māja nebūt neapmierina Montrealas latviešu sabiedrības vajadzības, ir daudz par mazu, lai tajā varētu kaut ko plašāku sarīkot. 1983. g. nāk ierosinājums dibināt Montrealas latviešu sabiedrisko centru. Šai gaišajai idejai ir arī daudz pretinieku, jo maz cerību, ka ap 1000 lielā latviešu saime spētu nopirkt un uzturēt lielāku īpašumu.

Centra idejai ticēja un to uzskatīja par sasniedzamu tikai nedaudzi. Redzamākie šīs idejas pautēji bija Augusts Pušpurs un Jānis Tērauds ar samērā mazu atbalstītāju saimi. Pēc Centra komitejas izstrādātā plāna katram centra dalībniekam bija jāiemaksā \$ 1,000.- tā kļūstot par centra biedru. 1983. g. pavasarī tika parakstīts līgums par plaša, labā stāvokli esoša īpašuma Lašinā pirkšanu. To sameklēja Augusts Pušpurs. Viņš ar savu personīgo iedvesmi un ar izdomātā plāna labu un lietišķu izklāsmi pārliecināja šaubīgo saimi, ka šis pasākums ir reāls, mums visiem kopīgi pa spēkam. Tā 8 mēnešu laikā tika sazīmēti vairāk kā \$ 180.000.-, kas sastāvēja gan no ziedojumiem, gan arī aizdevumiem. Šodien centra biedru skaits pieaudzis uz 232 (tātad otra lielākā Montrealas latviešu sabiedriskā vienība, jo vairāk vēl locekļu ir tikai ev.-lut. Trīsvienības draudzei - red.)

Tālāk A. Pušpurs norādīja, ka centra valdes vēlēšanās ir, lai katrs latvietis Montrealā un tās apkaimē kļūtu par centra biedru. Viņš arī piesolīja pudeli laba "atspirdzinājuma" pudeli tam, kas vistuvāk uzminēs summu, ko valde jau paspējusi aizdevējiem atmaksāt. To laimēja centra saimnieks un valdes loceklis Laimos Bisenieks, kuŗa gādībā šodien atrodas mūsu montrealiešu "gaismas pils". Pēdējo gadu laikā centrā ierīkots arī elektriskais celtnis par \$ 148.200.-.

Šobrīd Centra rīcības kapitāls ir \$ 380,000.-, bet paša Centra un tam piegulošo 3 apbūves gabalu vērtība varētu būt ap 3/4 miljonu dolāru. Tā Centrs šodien ir turīgākā latviešu organizācija Montrealā.

Lai rīcības kapitāls nesamazinātos, Centrs telpas izīrē arī cittautiešiem - dažādām nodarbibām. Pa retam dzirdam iebildumus, ka mūsu sappi par savu "gaismas pili" it kā lēnam aizslidot līdzī pelēkiem rudens mākoņiem... bet pēc rudens un ziemas atkal atgriežas pavasaris ar saules gaismu un priecīgāku prātu. Paša sacerētu dzejoli "Mūsu centram" un apsveikumu bija atsūtījis Jānis Tērauds, kas tagad dzīvo Saskatūnas tuvumā, Saskačevanas provincē.

Vijolnieka un diriģenta Andŗa Gūtmaņa un pianista Andreja Vitola pavadībā centra koristi A. Pušpurs, G. Aleksis un J. Verners kopīgi nodziedāja 4 centram veltītas dziesmas, ieskaitot arī Centra himnu. □

Skrastiņu Indulis

• **Pļaujas svētku dievkalpojums** 10. oktōbri, Tērvetē, bija pulcinājis kuplu saimi. To vadīja māc. R. Caune. Krāšpajā lapu zeltā tas bija izjūsts garīgā dzīves notikums. Pēc tā sekoja svētku mielasts, uz kuŗu bija ieradušies vēl citi tērvetieši un par ko rūpējās ev.-lut. Trīsvienības draudzes dāmas, priekšnieces Katrīnas Kraules vadībā. □

MONTREALAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU PADOME

riko

LATVIJAS VALSTS DIBINĀŠANAS 80. GADA DIENAS

SVINĪBAS:

1. SVINĪGAIS AKTS UN KONCERTS

1998. gada 15. novembrī, plkst. 13:30,

St. Paul's Anglikāņu baznīcā, 377 - 44th Avenue, Lašīnā.

SVĒTBRĪDIS - māc. Rasma Caune

SVĒTKU RUNA - prof. Dr. Vaira Viķe-Freiberga

APBALVOJUMI UN APSVEIKUMI

KONCERTS - piedalās Lakeshore Chamber Orchestra un Montrealas latviešu jauktais koris dir. A. Gūtmaņa vadībā.

Programmā: Daces Aperānes, Jāzeps Vītola, Jāņa Norviļa, Guno un Mocarta skaņdarbi.

IEEJA: pret labprātīgiem ziedojumiem.

=====

Pēc tam, apmēram, plkst. 16:00, Latviešu centrā,
3955 Provosta ielā, Lašīnā,

2. SAVIESĪGS VAKARS

Vins un siers. Kafija un cepumi.

=====

Svinību ietvaros notiks

3. MĀKSLAS SKATE

Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā, Lašīnā.

Skates atklāšana: sestdien, 14. novembrī, plkst. 13:30.

Skate atvērta: sestdien, 14. novembrī līdz plkst. 19:00,

svētdien, 15. novembrī no plkst. 15:00 - 20:00

Skatē līdz šim savus darbus pieteikuši 12 vietējie mākslinieki. Rīkotāji gaida vēl citus. Pieteikšanās līdz 12. novembrim pie Luizes Zuikas, tel. 489-0789.

Piedalīsimies šajās valsts svētku svinībās! Ja vien Jums iespējams, palīdziet uz šo vienreizējo sarīkojumu nokļūt kādam pensionāram vai citam interesentam, kam varētu būt transporta grūtības! Nekautrējaties arī par šādām iespējām apjautāties!

Uz redzēšanos Latvijas valsts dibināšanas 80. gada dienas svinībās!

Ielūdz

RĪKOTĀJI

Ar šo numuru cenšamies iedzīt šī gada lielās nosebošanās. Ceram, ka mums tas pa daļai izdosies un ka turpmākie MLB Ziņotāja numuri atkal iznāks ik mēneša sākumā, kā tas paredzēts. Laipni lūdzam līdzstrādniekus sniegt ziņas par katru sabiedrisko notikumu, lai mēs būtu labi informēti sabiedrības locekļi. Redakcijas darbinieki ne vienmēr var būt visur klāt. Tādēļ svarīgi, lai katra organizācija parūpētos jau pirms sava sarīkojuma par reportāžas devēju. Būsim par to sevišķi pateicīgi. - Red.

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

rīko

sestdien, 5. decembrī, no plkst. 10:00 līdz 16:00, Latviešu centrā, 3955 Provosta ielā, Lašīnā

gadskārtējo

TIRDZIŅU

Šim sarīkojumam esam saņēmuši visu Centru. PUSDIENAS un ATSPIRDZINĀJUMI būs augšējā zālē.

- Rudzu maize, piparkūkas, pīrāgi, saldmaizītes, tortes un dažādi cepumi.
- Ievārijumi, augļi, marinētas saknes.
- Apsveikumu kartiņas, servjetes, lietotu grāmatu duplikāti MLB bibliotēkā.
- Keramika, audumi, rokdarbi.
- Siltas PUSDIENAS, atspirdzinājumi, tēja un kafija. Vīns, alus un burbuļūdens.
- Izloze - \$ 1.- par lozi. Daudz dažādu laimestu.
- Citi pārsteigumi.

IEEJA: brīva

Atbalstiet šo MLB gadskārtējo sarīkojumu, ar ko reprezentējamies arī vietējā kanadiešu sabiedrībā, ar savu čaklu piedalīšanos mājas cepumu un citu tirdziņa mantu sagādē. Šogad tirdziņā varēsīt iegādāties arī Ziemsvētkiem piemērotas lietišķas. Ir ļoti svarīgi, lai tirgojamo mantu skaits būtu pēc iespējas bagāts un tajā būtu liela dažādība, jo kanadiešu ciemiņi vēlas plašu izvēli. Nāciet patērzēt un pamīeloties pie garšīga pusdienu galda!

Pieteikšanās un plašāka informācija pie: -

Elgas Čops..... ☎ 684-2522	Anitas Porietes-Bedard ☎ 697-6624
Gitas Lukstiņas ☎ 685-2218	Veltas Ozolas ☎ 626-3501
Roberta Klaišes..... ☎ 422-0562	Mārtiņa Štauvera ☎ 457-9832

Aiciniet līdz savus kanadiešu draugus un paziņas!

Piedāvājiēt transportu vecākiem ļaudīm, kas citādi tirdziņā nevarētu nokļūt.

Uz redzēšanos šī gada MLB TIRDZIŅĀ!

Piedalīties, tirgoties, apmeklēt, pirkt, icbaudīt maitīti un patērzēt aicina

RĪKOTĀJI

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Latviešu Kreditsabiedrība Toronto caurmērā pārsūta
\$200,000 katru mēnesi pa visu Latviju

Līkmes:

\$100-499 \$8.00 ASV/\$10.00 CAN; \$500-9,999 \$16.00
ASV/20.00 CAN; \$10,000 un vairāk \$40.00 ASV/50.00 CAN

Informācija - lūdzu zvāniet (416) 922-2551
jeb rakstiet Latvian Credit Union

491 College St. Toronto, ON. Canada M6G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

PATEICĪBA

Sirsniņš paldies visiem, kas piedalījā mana vīra

ĀDOLFA BURIJA

Dz. 1913. gada 26. oktobrī
Miris 1998. gada 18. oktobrī

izvādīšanā.

Sēro

sieva Austra,
draugi Kanadā, Anglijā un
Latvijā.

Šī gada MLB Ziņotāja d e c e m b r a numurā
atkal publicēsīm

KOPĒJO ZIEMSVĒTKU UN JAUNGADA
APSVEIKUMU,

kā to esam darijuši kopš 1975. gada.

Tas ir kopējs SVEICIENS, ne atpirkšanās no
personīgām apsveikumu kartiņām.

Sveicienā var piedalīties visi MLB biedri, MLB
Ziņotāja lasītāji un labvēļi un jeb kuŗš cits, kas to
vēlas, gan tuvumā, gan tālumā. It sevišķi gaidām
montrealiešu, otaviešu un kvebekiešu aktīvu pīeda-
līšanos.

Ērtības labad un lai taupītu Jūsu un mūsu lai-
ku, automātiski pieņemam, ka šajā SVEICIENĀ pie-
dalīsies v i s i iepriekšējā gada dalībnieki. Ja nu
tomēr kaut kādu iemeslu dēļ Jūs to nevēlaties darīt,
lūdzam to nekavējoties paziņot redakcijai, tālr. 514-
457-9832, fakss 514-457-3496.

Pīedalīšanās pret labprātīgu ziedojumu. Čeki
rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda
un adresējāmi: SVEICIENS, 291 Lorraine Dr., Baie
d'Urfe, QC, Canada H9X 2R2, tālr. 514-457-9832.

Jūsu pīedalīšanās KOPĒJĀ SVEICIENĀ ļoti gai-
dīta! Izmantojiēt izdevību! Pēdējais pīeteikšanās ter-
miņš - 30. novembris. Par to Jums jau iepriekšējs
paldies!

Gaidām sveicienus arī no mūsu organizācijām.

Redakcija

Eiežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trīsvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224
telpu adreses: Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082

- 8. novembrī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums.**
- 12. novembrī, plkst. 14:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video filmas izrāde.**
- 14. novembrī, plkst. 13:30, Latviešu centrā, Montrealas latviešu organizācijas padomes rīkotā **Mākslas skates atklāšana.** Piedalās vairāki mākslinieki. Skatiet paziņojumu **23. lpp.!**
- 14. novembrī, no plkst. 14:00 - 19:00, Latviešu centrā **iepriekš minētā mākslas skate.**
- 15. novembrī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums.**
- 15. novembrī, plkst. 13:30, St. Paul's anglikāņu baznīcā, 377 - 44th avenijā, Lašīnā, **Latvijas valsts svētku svinīgais akts un koncerts** Montrealas latv. org. pad. izkārtojumā. Sk. **23. lpp.!**
- 15. novembrī, no plkst. 15.00 - 20:00, Latviešu centrā, iepriekš minētā **mākslas skate.**
- 15. novembrī, plkst. 16:00, Latviešu centrā, **Saviesīgs vakars** valsts svētku svinību ietvaros.
- 19. novembrī, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video filmas izrāde.**
- 19. novembrī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **kārtējā sanāksme.**
- 21. novembrī, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas DV nodaļas vanadžu gadskārtējais **Ziemsvētku tirdziņš.**
- 22. novembrī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.**
- 29. novembrī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes I adventa **ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.** Sekos kafija un nodarbības bērniem.

- 2. decembrī, plkst. 14:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme.**
- 5. decembrī, plkst. 10:00, Latviešu centrā, Montrealas Latviešu biedrības gadskārtējais **Mājas cepumu un citu priekšmetu tirdziņš.** Skatiet paziņojumu **26. lpp.** sākumā! Lūdzam gatavoties!
- 6. decembrī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums.**
- 17. decembrī, plkst. 11:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **video filmas izrāde.**
- 17. decembrī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **Ziemsvētku saiets.**
- 20. decembrī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, 426 Sulpice ielā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums.**

Laipni lūdzam MLB Ziņotāja lasītājus nokārtot izstāvošās un nākamās abonementu maksas! Tāpat lūdzam MLB biedrus samaksāt biedru un LNAK dalības maksas. Biedrības rindās gaidām arī jaunus biedrus. Iestāšanās maksa ir \$ 5.00. Sakām paldies visiem, kas atsaukušies "Grasi lūdzu!" aicinājumam virs nosūtītāja adreses sūtījuma aploksnē. Aicinām pārējos darīt tāpat! Par to iepriekšējs paldies!

MLB Z 1998 X I 900 e

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicāji!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 7. novembrī, dievkalpojumā. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 10. novembrī. Red.

MLB ZIŅOTĀJA administratorei un MLB kasierei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que, Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 1997./8. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedoju Montrealas latviešu biedrībai 50 gadu jubilejā.....	\$ _____
Ziedoju Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

**Goliger's
Travel**
SINCE 1955

Kravis Travel Services Ltd.

- Ceļojumi uz Latviju
vīzas, lidojumi,
auto īre un viesnīcas
- Jūsu ciemiņiem no Latvijas
kārtotajam lidojumus
- Ekskursijas pa Latviju
sadarbībā ar Latvia Tours

Jūsu pārstāvis Jānis Kravis
(416) 924-6328

Cumberland Court,
99 Yorkville Ave.
Toronto, Ont. M5R 3K5
Fax (416) 924-5954

 LATVIA TOURS
Kanādas un Amērikas pārstāvji

1-800-268-7442

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

- 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by
Laryanna

Tagad Rīgā!

**Hotel
MĀRA**

Kalneciema ielā 186, Rīga, Latvija LV-1046

Telefons: 011 371 7901316

Fakss: 011 371 7901315

- * 24 modernas istabas
- * Restorāns un bārs
- * Konferenču telpas
- * Lidostas busiņš

Rezervācijas Kanādā:

613/521-7100 (telefons, vai fakss)

epasts: mara@mailbox.riga.lv

tīmeklī:

www.bestwestern.com/thisco/bw/91301/91301_b.html

Laipni lūdzam visus sarīkojumu rīkotājus - draudzes un organizācijas iesniegt ziņas Sabiedriskās dzīves LAIKRĀDIM rakstiski. Tāpat arī visus paziņojumu un pateicību tekstus. Lūdzam rakstīt uz pilnas loksnes. Ja Jums ir iespējams paziņojumu tekstu sagatavot iespēšanas kārtībā, būsim par to pateicīgi. Lūdzam šādus tekstus nesalocīt, jo locījums varētu tos sabojāt. Rakstos lūdzam ievērot dubultrindu atstarpi.

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Jānis Birze, Konstantīns Čaks, Imants Freibergs, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle, Nora Saletes, Kārlis Timermanis, Vilma Ulmane un daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus ncievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY NOVEMBER 1998 NOVEMBRE MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Qué, Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832